

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 02-12-2018

ŠIAME NUMERYJE:

Bręsta projektas įamžinti signatarą
Saliamoną Banaitį – 6 psl.

Algirdo V. Kanaukos
memuarai – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Iki Vasario 16-osios Lietuvoje liko 2 dienos!

Lietuvos vardas žengia per pasaulį

Vasario 16-osios vakarą išskirtine Lietuvai proga geltonai-žaliai-raudonai bus apšviesti penki svarbiausi didžiausio Lotynų Amerikos miesto, turinčio per 12 mln. gyventojų, objektai: Sao Paulo miesto savivaldybės pastatas Edifício Matarazzo, pagrindinis miesto centro viadukas Viaduto do Chá, miesto vizitine kortele tapęs tiltas Ponte Estaiada, taip pat per Tiete upę vedantis vėliavų tiltas Ponte das Bandeiras bei šalia didžiausio miesto parko Ibirapuera esantis paminklas vėliavoms Monumento às Bandeiras.

Lietuvos kultūros ministerijoje buvo pristatyta valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtų renginių programa užsienyje. „Organizuojant programą, mūsų tikslas buvo kokybė, o ne gausa, ilgalaikiai kontaktai ir tvarus bendradarbiavimas su autoritetingiausiomis ir žymiausiomis kultūros institucijomis užsienio šalyse bei sklaida apie mūsų šalį, mūsų šalies meną ir kultūrą“, – sakė kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson.

Šimtmečio programa užsienyje jau prasidėjo – sausį

Paryžiuje, nacionalinėje sinematekoje buvo atidaryta šiuolaikinio lietuvių kino programa, kuri vyks iki kovo mėnesio. Daug dėmesio programoje skiriama bendriems visų trijų Baltijos šalių projektams: vyks XIII Baltijos šalių meno trienalė, operos ir baletų teatrų mainai, Jungtinė Lietuvos, Latvijos ir Estijos nacionalinių bibliotekų kilnojamoji paroda „Baltijos valstybės: 100-metis“, o Baltijos šalių kinas bus pristatomas 11-oje šalių.

– 9 psl.

Lietuvių kalbos mokytojai ir patys noriai mokosi

Šimtas mokytojų, dirbančių Amerikos lituanistinėse mokyklose, panorą paklausti Vilniaus universiteto dėstytojos Joanos Pribušauskaitės ir pasimokyti veiksmingiau dirbti pamokoje, kad ši būtų ir naudinga, ir prasminga abiems pusėms – tiek vaikui, tiek pedagogui. Konferencija „Lietuvių kalbos mokymo patirties sklaida“ sausio 28 dieną vyko Maironio lituanistinėje mokykloje Lemonte.

Konferencijos dalyviai.

Kristinos Vyšniauskienės nuotr.

LINA TUMASONIENĖ

Patyrusi lituanistė ir pedagogė

Darbingą sekmadienį sveikimo žodžiu pradėjusi JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Švietimo tarybos narė Laima Apanavičienė padėjo pranešėjai Joanai Pribušauskaitei, pervažiavusiai Ameriką nuo rytinės iki vakarinės dalies ir galiausiai stabtelėjusiai Čikagoje. Mat per savo trijų savičių vi-

zitą viešnia iš Lietuvos dirbo Bostone, Los Angeles ir Čikagoje.

Vilniaus universiteto Taikomosios lietuvių kalbos instituto Lituanistinių studijų katedros lektorė, metodinių leidinių autorė J. Pribušauskaitė yra prityrusi lietuvių kalbos mokytoja, gebanti sudominti ne vien savo universiteto studentus. Jos auditorija gana spalvinga: filologai, klierikai, Lietuvoje dirbantys kitakalbiai.

– 5 psl.

Tiesa nė kiek nenukenčia, jeigu kas nors jos nepripažįsta – Friedrich Schiller

NUOMONĖS – KOMENTARAI

Apie džiaugsmą ir sakramentus

VYTAS STANEVIČIUS

Aušra Stanaitytė straipsnyje „Drauge“ (2017 m. lapkričio 30 d.) svarsto, kad popiežiaus Pranciškaus apaštališkuose paraginimuose „Evangelijos džiaugsmas“ ir „Meilės džiaugsmas“ yra „džiaugsmo maža, daugiau liūdesio dėl sumaterialėjusio, greitų ir gausių pramogų, bet mažai tikro džiaugsmo sielai siūlančio“. Patys popiežiaus Pranciškaus paraginimai negali duoti džiaugsmo, bet jie siūlo ryšį su Jėzumi, kuris yra tikro džiaugsmo versmė. Popiežius aiškina, kad materializmas, greitos ir gausios pramogos yra netikri džiaugsmai. Jie tik gal laikinai pripildo sielos tuštumą, bet galiausiai atneša nusivylimą. Buvęs netikro džiaugsmo mėgėjas šv. Augustinas po atradimo ryšio su Jėzumi rašė: „Mūsų širdys bus neramios, kol nešiilsės Tavyje“.

Katalikai tiki, kad Jėzus gyvena kiekviename žmoguje. Jėzus yra visur, bet stipriausiai ar intensyviausiai būna Švenčiausiam Sakramente, konsekruotos Ostijos pavidale. Jeigu žmogus ieško tikro Džiaugsmo, gali pabūti kartu su Jėzumi Švč. Sakramente adoracijos koplyčioje arba bažnyčioje, kur prie altoriaus dega raudonai apgaubta žvakė (žvakė yra ženklas, kad Jėzus yra Švč. Sakramente), ir patirti, kaip vien buvimas kartu su Jėzumi, kuris yra įsikūnijusi Meilė, veiks sieloje.

Tas buvimas kartu su Jėzumi man ir daugeliui kitų žmonių suteikia džiaugsmo. Po adoracijos visuomet jaučiuos geriau – nuotaika pakili. Net būna, kad naktį atsikėlęs jaučiu džiugesį ir klausiu savęs: „Kodėl jaučiu tiek džiaugsmo?“ Tada atsimeinu, kad prieš keletą valandų praleidau laiko su Jėzumi adoracijos koplyčioje. Žmogus nebūtinai turi būti praktikuojantis katalikas ar net krikščionis, kad pabūtų su Jėzumi konsekruotos Ostijos pavidale. Jėzus kviečia visus būti kartu, net ir tuos, kurie gal nuodėmingai gyvena, bet gailisi savo nuodėmės.

Aušra Stanaitytė rašo: „Sunku pasakyti, kas teisesnis – ar į gailėstingumą nusidėjėliams apeliuojantis popiežius, ar visiems vienodo teisingumo reikalaujantys jo oponentai: esą jei pamynusiems santuokos sakramentą Komunija neteikiama, vadina si, neteikiama, kol nepasitaisys ar bent nepabandys taisyti“. Šiuo sakiniu autorė duoda suprasti, kad iš gailėstingumo Pranciškus duoda teisę visiems, kurie yra antroje santuokoje, priimti Komuniją. Tai nėra tiesa. Retkarčiais, einant per bažnyčios išrišimo ar anuliavimo procesą, labai sunku nuspręsti, ar pirmosios santuokos buvo tikros. Tad popiežius iš gailėstingumo duoda vietiniams vyskupsams teisę patiems daryti sprendimus tais retais atvejais. Popiežius nekeičia doktrinos (net jisai tai negali daryti), bet tik keičia tos doktrinos pritaikymą išskirtiniams atvejams.

Kitame straipsnyje, 2017 m. gruodžio 26–28 d. gerb. Aušra rašo: „Ir net jei... randame mūsų sąžinę slegiančių kalčių, kodėl turime jas išpažinti galbūt niekuo už mus ne geresniam, kitam mirtingam – kunigui? ...Ir apskritai, ar gali kunigų seminarijos mokslai prilygti profesionalaus psichologo diplomui, kai šifruojami mūsų jautrios sielos vingiai? Kodėl

išpažinties negalėtų atstoti nuoširdus išsipasakojimas geram draugui, kuris kur kas labiau jus pažįsta negu „igaliojimą“ atleisti nuodėmes turintis kunigas? O dar geriau turbūt viską prisipažinti tiesiogiai Dievui, be jokių tarpininkų, kaip yra protestantų Bažnyčiose“.

Atsakymas yra, kad katalikai tiki paties Jėzaus žodžiais, ištartais apaštalams po Jo prisikėlimo iš numirusiųjų: „Kaip mane siuntė Tėvas, taip ir aš jus siunčiu. Tai pasakęs jis kvėpė į juos ir tarė: *Imkite Šventąją Dvasią. Kam atleisite nuodėmes, tiems jos bus atleistos, o kam sulaikysite – sulaikytos* (Jn. 20, 21–23). Katalikai tiki, kad šiais žodžiais Jėzus padarė kunigus tartum savo įrankiais nuodėmių atleidimui. Todėl nuo ankstyviausių laikų krikščionys išpažindavo savo nuodėmes kunigams.

Atgailos sakramentas yra svarbus Dievo malonės šaltinis. Pasidalinsiu savo paties patirtimi. Viena mano gera pažįstama su gailėsčiu papasakojo apie dukros abortą. Ji buvo lyg medinė – be vidinės šviesos. Aš paguodžiau ją kiek sugebėjau. Po poros savičių ji man paskambino. Su pirmaisiais jos sveikinimo žodžiais supratau, kad ji išpažino savo nuodėmę kunigui. Jos pasikeitęs balsas buvo dvasingas, gražus, tyras ir ji lengvai kalbėjo. Ji pasakojo, kaip gerai jaučiasi po Atgailos sakramento. Joks „psichologas“ ar „geras draugas“ to negalėtų padaryti. Aš ir kiti dažnai jaučiam Dievo malonę po savo išpažinties, net ir jei jokios sunkios nuodėmės neturėjome išpažinti.

Gerb. Aušra teisingai pastebi, kad šiandien daug porų gyvena nesusituokę, jau nekalbant apie antras vedybas: „Pajudinus dar ir šią problemą (nevedusių porų), Kunijos nevertų nusidėjėlių tur-

būt atsirastų tiek, kad Bažnyčioje išimtinai liktų tik nebegalintys nusidėti senukai“. Jeigu autorė siūlo, kad Bažnyčia pašvelnintų Komunijos priėmimo normas, Bažnyčia to negali. Šv. Paulius rašė: *Kas valgo ir geria to Kūno neišskirdamas, tas valgo ir geria sau pasmerkimą.* (Kor. 11, 29) O jeigu autorė nori pasakyti, kad šiame „sumaterialėjusiame, susvetimėjusiame šių dienų pasaulyje“ daug kas, ypač jauni, yra nutolę nuo katalikų tikėjimo, tai – tiesa. Šiandien blogis dažnai esti priimtinesnis už gėrį; o gėris priimamas kaip blogis. Fatimoje, Garabandaloje, Medjugorje, iš popiežių ir iš daug kur kitur girdėti pranašavimų, kad po pasaulio išvalymo žmonija vėl atsigręš į Dievą. Fatimoje Dievo Motina pranašavo: „...galiausiai mano Nekaltoji Širdis triumfuos“. Šv. Popiežius Jonas Paulius II sakydavo: po susidūrimo gėrio su blogiu ateis „Bažnyčios pavasaris“. Taip ir šiandien skelbia Marija Medjugorje. Dėl pranašavimų šv. Paulius patarė: *Negesinkite Dvasios! Nėniekinkite pranašavimų! Visa ištirkite ir; kas gera, palaikykite! Susilaikykite nuo visokio blogio!* (Tes. 5, 19–22). Faktai gali mums padėti „ištirti.“ Pavyzdžiui: 2009 m. Park Ridge Illinois gyventoja Colleen Williard, sirgdama nepagydomu (pagal Mayo klinikos neurologus) smegenų vėžiu ir būdama jau netoli mirties, buvo išgydyta Medjugorje. Tyrimai rodo, kad auglys ir kitos ligos staiga dinga. Apie Medjugoriją informacijos galima rasti ir daugiau: lietuviškai – medjugorje.lt, angliškai – medjugorje.org ir medjugorje.com. Apie Garabandal – Garabandal.org. O apie Fatimą daug knygų yra parašyta ir daug informacijos yra internete. Su vyskupo leidimu (t.y., Impriatur) organizacija „Nuorodos mūsų laikams“ platina knygas, kurios apibūdina mūsų laikotarpį ir ateitį. Galima skaityti jas internetu tinklalapyje „directionfourtimes.org“ (paspauskite „languages“ – jeigu norite lietuviškai) arba galima užsakyti knygas lietuvių kalba per „Draugą“ (5 dol. ir dar 5 dol. atsuntimas).

Varnoje atidengta atminimo lenta dr. J. Basanavičiui

Minint Lietuvos Valstybės atkūrimo šimtmetį ant namo Bulgarijos mieste Varnoje, kuriame gyveno Lietuvos valstybės veikėjas dr. Jonas Basanavičius, vasario 12 dieną atidengta paminklinė atminimo lenta.

Atminimo lentą oficialiai atidengė Lietuvos Respublikos ambasadorius Rumunijoje ir Bulgarijos Respublikai Arvydas Pocius kartu su Varnos miesto meru Ivan Portnih.

Ambasadorius A. Pocius pabrėžė, kad dr. J. Basanavičius paliko ryškų pėdsaką abiejų šalių istorijose. „Metai, praleisti Varnos miesto taryboje, dr. J. Basanavičiui suteikė politinės patirties, kuri buvo ypač svarbi jam grįžus į Lietuvą, kur jis suvaidino esminį vaidmenį Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo procese“, – sakė diplomatas

ELTA

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė – Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius – Jonas Kuprys

Korektorė – Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Vis dar sunku patikėti, kad Washingtonė neseniai viešėjo trys labai aukšto rango Rusijos slaptųjų tarnybų vadovai. Štai tų Rusijos čekistų pavardės: Rusijos užsienio žvalgybos vadovas Sergėjus Naryškinas, Federalinės saugumo tarnybos FSB direktorius Aleksandras Bortnikovas ir Vyriausiosios žvalgybos valdybos GRU generalinio štabo viršininkas Igoris Korobovas.

Gal tai – netikra žinia, „feiku“ vadinama? O gal tai – tik slogus sapnas?

Kaip bebūtų, ši žinia verčia suklusti. Dviems iš paminėtų rusų žvalgybos bosų Amerika nuo 2014-ųjų ir 2016-ųjų metų oficialiai taiko rimtus apribojimus. Žodžiu, du iš jų neturėjo nė menkiausios galimybės įvažiuoti į JAV. Bet vis tik atskrido ir net susitiko su aukštais Amerikos žvalgybos pareigūnais.

Kam, kodėl, vardan ko rusų žvalgybos asai buvo priimti JAV sostinėje? Baltieji rūmai keičia požiūrį į kaimynines šalis puldinėjančią Rusiją? JAV žvalgyba sumanė labai gudrų ir sudėtingą žaidimą? O gal Amerikoje pradeda galvas kelti Kremliaus simpatikai?

Oficialus Kremliaus paaiškinimas – neva aptarti bendri kovos su terorizmu aspektai. Bet ar mes tokie kvaili, kad patikėtume oficialia rusiška legenda? Kur kas įtikinamesnė versija, kad Rusijos elitas su nerimo dėl naujosios „Kremliaus ataskaitos“, kurią parengė JAV finansų ministerija. Mat joje – žymiai platesnis ir išsamesnis sąrašas, nei iki šiol, Rusijos prezidento aplinkos žmonių, kurie patirs rimtų finansinių nemalonumų būtent dėl lojalumo Vladimirui Putinui.

Bent jau tokią nuomonę skelbia buvęs Rusijos federacijos Valstybės Dūmos deputatas Ilja Ponomariovas. Remdamasis šaltiniais JAV Kongrese jis tvirtina, kad po Rusijos žvalgybos struktūrų bosų atvykimo į Ameriką naujasis sankcijų paketas, pavadintas „Kremliaus ataskaita“, galėjo būti koreguojamas. Beje, redaguotas tik viena kryptimi – švelninamas.

I. Ponomariovas išvelgia net sabotažo elemen-

Rusija apimta panikos

GINTARAS VI SOCKAS

tų – esą tokiais veiksmais tyčiojamosi iš veiksmingas ekonomines sankcijas Rusijai pritaikyti siekiančių Amerikos politikų. Jis nė per nago juodymą netiki Rusijos ambasadoriaus Washingtonė paaiškinimais, esą į Ameriką atvykę Rusijos žvalgybų vadovai su amerikiečiais aptarė tik terorizmo reikalus (gordonua.com).

Suvokti, kodėl aukščiausiai Rusijos valdžiai parūpo naujasis sankcijų paketas, nesudėtinga. Šių metų sausio 29-ąją dieną JAV Finansų ministerija perdavė svarstyti vadinamąjį „Kremliaus dosje“ – sąrašą 114 aukštų Rusijos valdininkų ir 96 labai turtingų Rusijos oligarchų, kuriems dėl tamprių ryšių su V. Putinu būtų taikomos griežtos ekonominės sankcijos (išaldytos jų sąskaitos Vakaruose, jie negalėtų atvykti į JAV ir t. t.). Taigi, jei šios sankcijos įsigalios, finansinių trukdžių turės artimiausi V. Putino patarėjai ir padėjėjai, visi Rusijos vyriausybės nariai, įskaitant premjerą Dmitrijų Medvedevą, Maskvos ir Sankt – Peterburgo merai ir 96 verslininkai, kurių asmeninis turtas viršija 1 milijardą dolerių.

Vadinasi, jei „juodasis sąrašas“ pradės galioti, nepatogioje padėtyje atsidurs užtektinai daug V. Putino bičiulių. Bet ar V. Putino bendražygis ši perspektyva džiugina? Duodamas interviu tinklapiui „Gordonua.com“ žymus rusų politologas Stanislavas Belkovskis pastebėjo, kad Rusijos elitas galų gale suprato – palaikydami V. Putiną jie tuo pačiu rėmė hibridinį karą, ir dabar jiems už viską teks atsakyti. Be abejo, tokia perspektyva jų nedžiugina. Nes ji griaua jų dešimtmečiais kurtas gyvenimiškas strategijas. Jie iki paskutinės akimirkos vylėsi,

kad nebus įtraukti į „Juoduosius sąrašus“. Jie juk dėjosė esą liberalai. Bet staiga paaiškėjo, kad juos liberalais laiko tik Rusijos nepraustaburniai ir kvailiai. O Vakaruose jie – kalti, tegul ir netiesogiai, dėl karo nusikaltimų.

St. Belkovskis įsitikinęs: „Rusijos elitas apimtas panikos. Jie visą laiką buvo įsitikinę, kad jų vaikai ir anūkai pasiturinčiai ir ramiai gyvens Vakaruose. Dabar ši svajonė – labai abejotina“.

Vienintelis, kas dėl tokio likimo posūkių patenkintas – tai Rusijos Prezidentas. V. Putinas nori netiesiogiai atkeršyti savo draugams. Jis Prezidentu tapo užtektinai jaunas – 47-erių metų. Tačiau tapęs Prezidentu ir įgavęs galios bei turtą prarado bet kokią asmeninę laisvę. Kada V. Putinas sako, kad jis vergas, irkluojantis galėrą, jis nemeluoja. Jis labai daug ko negali. Jis negali laisvai maudytis jūroje be apsaugos ir palydos, jis negali plaukioti savo jachta po Ramųjį vandenyną, jis net negali savo vaikams duoti savo pavardės.

O visi jo draugai, būtent jo dėka uždirbę milijardus, žymiai laisvesni. Jie, skirtingai nei V. Putinas, gali mėgautis sukauptais turtais. Todėl V. Putinas mano, kad draugai, kuriems jis už lojalumą padėjo praturtėti, privalo dėl jo ir nukentėti. Vadovaujamas maždaug tokia logika: aš jums padėjau įgyti milžiniškos finansinės ir politinės įtakos, dabar jūs turite įrodyti, kad aš neapsirikau, pasirinkdamas jus savo draugais. Išvada griežta: jūs ir ateityje privalote demonstruoti ištikimybę savo geradariui.

Bet, pasak St. Belkovskio, Rusijos elitas dabar jau nėra tikras, jog jam būtina aukotis dėl V. Putino. Elitas nenori aukotis. Jis svarsto, kaip būtų galima išvengti tokios dalios.

Lietuvai būtų gerai, jei V. Putino komanda išties yra išsigandusi naujų amerikietiškų sankcijų. Bet Lietuva turėtų nerimauti, jei trijų Rusijos žvalgybininkų kelionė į Washingtoną reiškia Amerikos sutikimą silpninti spaudimą Kremliaus sėbams.

Pradėsiu nuo „pamokslėlio“, rasto kasdien nuplėšiamame sieniniame kalendoriuje. Ten pradedama patarimu rūpintis savo sveikata, kol dar nesergame. Svarbu įsisąmoninti, kad jokia liga neužklumpa netikėtai. Dažniausiai kūnas kurį laiką siunčia pavojaus signalus, į kuriuos reikia įsiklausyti.

Problemų dėl sveikatos mums kyla pačiu netinkamiausiu metu – atostogų išvakarėse, bebaigiant svarbų darbą ar rengiantis egzaminams. Tada mes stengiamės pasiteisinti, jog dabar tiesiog neturime laiko savo sveikatai. Pirmiausia reikia išmokyti mylėti save. Reikia pradėti kovoti su savo ydomis, kurias kiekvienas žinome. Reikia suvokti, jog atėjo laikas atkreipti dėmesį į save ir savo sveikatą. Čia paminimi kai kurie protingo savęs ribojimo būdai: reikia stengtis stabdyti svorio augimą, riboti druskos vartojimą, mažinti riebios mėsos vartojimą, atsisakyti rūkymo, fizinei mankštai skirti 8–9 valandas per savaitę.

Gerai! Sakykime, kad tas visas ydas nugalėjome, o gal jų net neturėjome. Esame sveiki kaip ridikai. Ką daryti toliau? Už lango žiema, pilkas dangus, o ant žemės – visa pėda naujo sniego. Po pietų jau pradeda temti. Kyla pagunda užtraukti užuolaidas ir žiemoti iki pavasario. „Yra plačiai žinoma, kad kai oras atšąla, žmonės praleidžia daugiau laiko viduje, mažiau bendrauja ir tampa uždaresni“, – aiškina sveikatos žinovė Diana Salvador iš Eatontown, NJ. Tokiose aplinkybėse padidėja depresijos rizika. Ką daryti, kad atsitolintume nuo tos prislėgtos nuotaikos? Kaip tiesiog džiaugtis žiema?

Apsitūlokime ir išeikime laukan. Šviežias oras išjudins endorfinus (tam tikrus hormonus), kurie pakels mūsų nuotaiką. Pasimankštinti dešimtį minučių šviežiame ore labai sveika, nors gali kilti pagunda šaltą dieną likti viduje. Eikime per sniegą ar statykime sniego senį. Net ir žiūrėdamas pro langą į krentantį sniegą gali pakelti sau nuotaiką.

Didelę įtampą išgyvena žmonės, kurie visą laiką tikrina savo el. paštą, „mandrus“ telefonus ir „socialinius tinklus“. Reika rasti laiko ir paspausti ne-

Ką sveikam daryti žiemą?

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Gražinos Kriaučiūnienės nuotr.

matomą pauzės mygtuką, kad atsitolintume nuo kompiuterio ir kitų elektroninės technologijos spąstų. Vietoje to paimekime knygą. Apglėbkime saulės šviesą! Atidarykime užuolaidas ir į namus įsileiskime kuo daugiau saulės.

Būkime socialūs. Paskambinkime tetai, kurios sriubą mėgstame. Paprašykime tos sriubos recepto. Pakvieskime kaimyną pažaisti kokį įdomų žaidimą. Turime likti prisijungę prie kitų. Socialinė izoliacija turi neigiamos įtakos, kai žmonės nenori nosies iškišti iš savo namų. Specialistai sako, kad raidžių badymas telefono ekrane tos izoliacijos nesumažina. Raskime mažą projektą sau, pvz., kokios nors mėsos sprendimą, prikimošto stalčiaus išvalymą ar paveiksluko nuspalvinimą. Čia proga pradėti naują užsiėmimą, pvz., mezgimą, piešimą, rašymą.

Nuotaiką pakels paties projekto pradžia ir sėkminga pabaiga.

Neužmirštini „geri darbeliai“ kitiems. Tai gali būti savanoriavimas labdaros organizacijoje arba net pasisiūlymas už kavą sumokėti nepažįstamam, stovinčiam eilėje po mūsų. Bet koks geranoriškumas „uždega“ smegenų veiksmingumą, sumažina įtampą. Kodėl nepašokus? Pasileiskime seną šokių muziką ir

pašokime. Dar geriau, jeigu tam rasime partnerę ar partnerį. Nustebinkime kitus, paruošdami karštos kakavos, arbatos ar vištienos sriubos su makaronais. Tai ne tik kūnui suteiks šilumos, bet atgaivins šiltus prisiminimus. Neužmirškime gero miego ir jo neatidėkime iki savaitgalio. Sakoma, kad vidutiniškai kas naktį žmonėms reikia nuo 60 iki 90 min. daugiau miego negu jie gauna. Neskriauskime savęs.

Kai galvojame apie žiemos užsiėmimus, dažniausiai galvojame apie slidinėjimą nuo kalno į pakalnę arba slidinėjimą po laukus ar miškus. Labai populiarus užsiėmimas yra pasivažinėjimas sniego motociklais, nors jie yra brangūs ir pavojingi. Smagus ir nepavojingas užsiėmimas yra pasivaikščiėjimas vadinamaisiais sniego batais, kai prie batų pririšamos padidintos pėdos lankeliai, kad einantysis nepaskęstų sniege. Gerai pasivaikščiojus ir pavargus gal vis tiek dar nebus noro grįžti namo. Tokiems yra pastatytos žieminės palapinės, pagamintos iš storo brezento. Jose yra įrengta krosnelė, kūrenama malkomis. Žinoma, malkų reikės prisiskaldyti pačiam ir dar pasirūpinti, kad jų liktų kitiems stovyklautojams. Kad gautum vandens, reikės tirpdyti sniegą. Po poros dienų daugelis pasiilgsta savo namų.

Būtinai dar reikia paminėti čiuožimą ant užšalusių ežerėlių. Yra čiuožyklų, kur pačiužas galima išsinuomoti. Tokiose vietose yra kavinukė, kur pasišildyti vilioja karšta kakava ar kvapnios kavos puodelis. Nemačiau savo akimis, bet buriavimas ant užšalusio ežero man atrodo egzotiškai.

Nukelta į 11 psl.

TELKINIAI

LF stipendininkai – aktyvūs lietuvių puoselėtojai

LAIMA APANAVIČIENĖ

Lietuvių Fondas (LF), 2017 metais atšventęs savo 55-metį, kasmet remia ne tik įvairius projektus, bet ir skiria stipendijas studentams. Tiesa, tik įsteigus Fondą, stipendijų nei buvo prašoma, nei jos skiriamos. Tik 1967 metais buvo gautas pirmasis prašymas stipendijai gauti ir skirta ir pirmoji 1,500 dol. LF stipendija lituanistikos studijoms. Tad 2017-aisiais metais LF pažymėjo dar vieną sukaktį – 50 metų nuo pirmos stipendijos įteikimo. Nuo to laiko stipendijos studentams skiriamos kasmet, o išmokama suma vis didėja (pvz., 1992-aisiais skirta 70,825 dol., 2017 m. – 228,244 dol.)

1973 m. gegužės 12 d. Jaunimo centre (Čikaga, IL) vykusio LF suvažiavimo metu buvo pranešta, kad dr. Stankaus šeima į LF įnešė 20,000 dol. savo tragiškai žuvusio sūnaus Algio atminimui, o gautos palūkanos bus skirtos lituanistiką studijuojančių stipendijoms. Taip gimė pirmasis vardinis fondas Lietuvių Fonde. Šiuo metu LF yra per 100 vardinių fondų, o gautos palūkanos pagal vardinių fondų steigėjų nuorodas skiriamos tiek paramai, tiek studentų stipendijoms išmokėti. 2017 metais tiesiogiai iš įvairių LF veikiančių vardinių fondų studentams buvo išmokėta 29,844 dol.

Justina Baranauskaitė – aktyvi JAV LB narė. Asmeninio albumo nuotr.

Stipendijos skiriamos ne vien lituanistiką studijuojantiems. 2017 m. LF stipendijas gavo 80 studentų: 66 JAV, 7 Lietuvos, 4 Jungtinės Karalystės, po vieną Kanados, Prancūzijos ir Vengrijos universitetuose studijuojantys jaunuoliai. Jie „krimito“ biochemijos, chemijos mokslus (12), studijavo inžineriją (11), slaugą ir mediciną (10) dar 10 buvo pasirinkę įvairias meno šakas. Tarp gavusiųjų LF stipendijas ir būsimieji pedagogai, ir teisininkai, ir istorikai, ir kompiuterių specialistai.

LF stipendininkai ne tik gerai mokosi. Dauguma studentų yra įsitraukę į aktyvią lietuvišką veiklą, nepaisant, ar jie studijuoja JAV, Lietuvoje, ar Europos universitete. Pavartykime keleto LF stipendininkų atsiųstų laiškų.

Justina Baranauskaitė, pasirinkusi neurologijos studijas University of Illinois at Chicago, IL, rašo, kad, kol nebuvo studentė, niekada nesusimąstė, kokią didžiulę įtaką jai padarė lietuvių bendruomenė. Tik kai, norint tapti studente, reikėjo pateikti savo autobiografijos duomenis, ji pamatė, jog daugiau nei pusę savo igūdžių – savanorystę, lyderystę, komunikabilumą – ji „susirinko“ lietuvių bendruomenėje, mat buvo aktyvi jos narė.

Kita LF stipendininkė – Marija Norkūnaitė, studijuojanti University of Oxford Anglijoje, savo laiške rašo: „Tapusi šimtametės Oksfordo istorijos dalimi didžiuojuosi ja dalindamasi su kitais lietuviais studentais. Pernai prisijungusi prie Lietuvių bendrijos Oxfordo universitete tapau jos pirmininke. Bendrija mums suteikia galimybę pabūti drauge, dalintis išpučiais ir patirtimi savo gimtąja lietuvių kalba, minėti mums svarbius įvykius ir datas. Džiaugiuosi radusi erdvę lietuvių puoselėjimui ir galimybe neapleisti su Lietuva susijusios veiklos. Di-

Marija Norkūnaitė – Oxfordo universiteto lietuvių bendrijos pirmininkė. Asmeninio albumo nuotr.

džiuojuosi tapusi LF stipendininke ir tikiuosi už suteiktą garbę atsilyginti darbais ir pasiekimais.”

Mėta Marija Valiušaitytė, Berlyno Humbolto universiteto meno istorijos doktorantė, rašo, kad nors šiuo metu ir studijuoja užsienyje, yra nuolatinė lietuviškos spaudos bendradarbė meno ir kultūros politikos temomis. Jau devynerius metus rašo apie pasaulines meno tendencijas „Valstybės“ žurnalui. Taip pat prisideda prie kultūrinių ir visuomeninių projektų Lietuvoje: skaito paskaitas Lietuvoje, yra programos „Globalios Lietuvos lyderiai“ patarėja, bendradarbiauja su Lietuvos dailės muziejumi ir Modernaus meno centru Vilniuje – padeda Lietuvos muziejams bendraujant su tarptautinėmis institucijomis, tarpininkauja išigyjant meno kūrinius tarptautiniuose aukcionuose, skaito pranešimus tarptautinėse konferencijose lietuvių, anglų, vokiečių, prancūzų ir italų kalbomis.

Rasa Navickaitė Lyčių studijų doktorantė Vidurio Europos universitete Budapešte, Vengrijoje rašo daktaro disertaciją apie Mariją Gimbutienę – vieną garsiausių Lietuvos archeologų ir folkloro tyrinėtojų, išskirtinę mokslininkę ir originalią mąstytoją.

Dar vienas LF stipendininkas – Donatas Kaikaris, Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje įsigijęs ba-

Vidurio Europos universiteto (Budapeštas, Vengrija) doktorantė Rasa Navickaitė rašo daktaro disertaciją apie Mariją Gimbutienę. Asmeninio albumo nuotr.

kalauro laipsnį, brandinti savo profesinius igūdžius išvyko į Karališkąją muzikos akademiją Škotijoje. Baritonui D. Kaikariui nesvetima savanorystė. Jis keletą metų dirbo savanoriu vaikų dienos centre „Vilties angelai“, o panorėjęs pamatyti kitoki pasaulį ir pabudinti save iš gero ir patogaus gyvenimo, Donatas savo atliekamų dainų koncertą dovanavo nuteistiesiems. Studentas sako tiksliai nežinantis, kas jį traukia savanoriauti su nuteistaisiais, tačiau viena jam tikrai aišku – „žmonėms, kurie šiame pasaulyje jau neturi ateities, labai svarbus palaikymas ir supratimas.”

Augę toli nuo Lietuvos LF stipendininkai didžiuojasi būdami lietuviais. Nerija Čuplinskaitė iš University of Illinois at Urbana-Champaign, IL teigia: „Gimusi Amerikoje, bet augdama apsupta lietuvių kalbos ir lietuviškos kultūros, būdama „Baltic Club“ nare ir toliau garsinsiu Lietuvos vardą universitete. Labai džiaugiuos kad esu lietuvė, o būti LF stipendininke – man didelė garbė.”

„Niekio nėra stipriau, kaip pasididžiavimas savo

Dainininkas Donatas Kaikaris savo žinias gilina Škotijos karališkoje muzikos akademijoje. Asmeninio albumo nuotr.

paveldu, o jūsų dosnumas tik didina mano pasididžiavimą lietuvių kultūra”, – dėkodamas Lietuvių Fondui už stipendiją, rašo Kantas Žalpys iš Washington State University Vancouver, WA.

Smagu gauti tokius laiškus! Dar smagiau, kad studentai atsiunčia padėkas, parašytas lietuvių kalba, o juk dauguma ne tik patys, bet ir jų tėvai yra gimę JAV. O štai lietuvių kilmės Mount St. Mary’s University, MD studentė Jūratė Reventaitė atsiųstame padėkos laiške Fondo nariams prižada: „I am hoping to study languages. Hopefully soon I will be able to write notes in Lithuanian.”

Daugelis LF stipendininkų ne tik dėkoja LF nariams ir rėmėjams už gautą stipendiją, bet ir pasižada patys tapti aktyviais Fondo nariais ir padėti būsimiems studentams.

„Suprasdama Fondo svarbą, išipareigoju išsaugoti tautiškumą ir tęsti lietuvišką veiklą bendruomenėje, o vėliau būti aktyvia Lietuvių Fondo nare”, – rašo Ugnė Dinsmonaitė, besimokanti Benedictine University, IL. „Ateityje noriu padėti kitiems, kaip Lietuvių Fondo rėmėjai padėjo man”, – antrina jai Danielius Kwiatkowski, University of Illinois at Urbana-Champaign, IL studentas.

„Kai ateis laikas, aš neabejoju kad mes – jaunesnioji karta – perimsime atsakomybę ir tęsime Jūsų misiją: išlaikyti lietuvišką kultūrą ir stiprias bendruomenes visame pasaulyje”, – įsitikinusi Amelija Marija Siliūnaitė, studijuojanti University of California, Berkeley School of Law, CA.

„Baigusi studijas ir šiek tiek įsitvirtinusi gyvenime, aš tikrai tapsiu Lietuvių Fondo nare ir prisidėsiu prie LF ir lietuvių išlaikymo, kad galėčiau padėti jaunajai kartai. Didžiuojuosi, kad esu lietuvė”, – tvirtina Karolina Masaitytė (University of Illinois at Urbana-Champaign, IL). Tame pačiame kaip ir Karolina universitete logopediją studijuojanti Daina Polikaitytė, rašo: „Esu dėkinga Lietuvių fondo steigėjams, darbuotojams ir nariams, kad ši organizacija remia lietuvių kilmės studentus. Stengsiuosi būti verta Jūsų paramos toliau aktyviai dalyvaudama lietuviškoje veikloje ir uoliai studijuodama.”

Kiek kūrybingo, darbštaus, mokslo siekiančio jaunimo aplink mus. Smagu, kad LF daug dėmesio skiria jaunajai kartai. Praeis kiek laiko ir jaunimas stos prie LF vairo. Tad plačiau atverkime mūsų lietuviškos šeimos duris jaunajai kartai, priimkime juos į bendrą tautinės šeimos ratą, jungiamą tų pačių tikslų, tradicijų, kalbos, perduokime jiems savo patirtį.

Kantas Žalpys studijuoja Washington State University Vancouver, WA. Asmeninio albumo nuotr.

Lietuvių kalbos mokytojai ir patys noriai mokosi

VU Filologijos fakulteto Lituanistinių studijų katedros lektorė Joana Pribušauskaitė.

Atkelta iš 1 psl.

Galima pasitikrinti, kaip gerai moki kalbą

Poreikis mokytis lietuvių kalbos kitakalbius, pasakojo mokytoja Joana, atsirado po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Ji kartu su kolegomis ėmėsi tuo metu šalyje visai naujos veiklos – lietuvių, kaip vienos iš lygiaverčių Europos kalbų, mokėjimo lygių testavimo. Bendradarbiaudami su Didžiosios Britanijos University of Cambridge mokslininkais, pagal Europos standartus parengė ir vykdo lietuvių kalbos testuotojų mokymus.

Pirmas žingsnis į tai, kad visame pasaulyje lietuvių, kaip paveldėtoji (heritage), kalba būtų vertinama pagal tuos pačius standartus, žengtas 2016-aisiais. Šiomet sausio mėnesį toks egzaminuotojų rengimo seminaras jau kelinti metai vėl surengtas Bostone. Trijų dienų mokymus J. Pribušauskaitė vedė kartu su savo katedros kolege ir bendraminte Rita Miškauskiene.

Taigi ir Amerikoje yra sąlygos būti egzaminuojamam neišvykstant iš šalies. Turima kvalifikuotų testuotojų, kurie gali nustatyti A1, A2 ir B1 kalbos mokėjimo lygį. Šiomet toks egzaminas vyks kovo 17 dieną. Norintieji jį laikyti turėtų teirautis Maironio, Čikagos ar Gedimino lituanistinėse mokyklose.

Remia Švietimo taryba ir Kazickų šeimos fondas

Kaip žinia, Kazickų šeimos fondas remia lituanistines mokyklas ir todėl prisideda prie mokytojų kvalifikacijos kėlimo. Konferencija – vienas iš tokių atvejų. Parama leido mokyme dalyvauti pedagogams iš pačių įvairiausių vietų. Į Lemontą susirinko kolegos ne tik iš Čikagos priemiesčių, bet atvyko ir Detroito „Žiburio“, Philadelphia Vinco Krėvės, Minneapolisio Martyno Mažvydo lituanistinių mokyklų mokytojai.

Perduodama JAV LB Švietimo tarybos pirminkės Auksės Motto sveikinimą, L. Apanavičienė, taip pat šios tarybos narė, citavo itin taiklius žodžius apie iššūkį, su kuriuo galynėjasi 44-iose lietuviškose mokyklose JAV dirbantys mokytojai: „įžiebtį norą ir pritraukti žmones, kad jie norėtų mokytis lietuvių kalbos”.

Nenuostabu, kad ir pranešėja pradėjo nuo vos ne retorinių klausimų: kodėl mokomasi kalbos? Ką reiškia mokėti kalbą? Kaip ir tikėjosi, klausimai sužadino diskusijas. Įdomu pašnekėti su bendraminčiais, savo profesijos žmonėmis.

Praktinis darbas

Be teorijos, konferencijos dalyviai gavo praktinio darbo. Laikydami prelegentės nuorodų ir rekomendacijų, parengė po pamokos planą ir juo pasidalijo su kolegomis. Kadangi dirbo grupėmis, gavo bene aštuonių pamokų pavyzdžius.

J. Pribušauskaitė pabrėžia ne vien mokomųjų temų nuoseklumą, bet ir pamokos situaciją: kur, su

Pasiruošimą pamokai pristato V. Krėvės m-klos (Philadelphia, PA) mokytoja Rima Jonaitis.

Joana Pribušauskaitė pataria mokytojoms. Laimos Apanavičienės nuotraukos

kuo, koku tikslu vaiką mokome kalbėti? Juk būna, kad žmogus palyginti gerai išmokęs gramatiką, o susikalbėti, ypač jei pašnekovui ta kalba yra gimtoji, nesusikalba.

Gerb. Joana siūlo mokytis temomis: kelionė, laisvalaikis, darbas, pomėgiai ir t.t. Pasak jos, esame dvylika bendrausių plačių temų, kurių vieną pasirinkęs mokytojas galėtų modeliuoti visą pamoką, o gramatika būtų sklandžiai įterpiama. Gramatika, sako ilgametė lietuvių kalbos dėstytoja, pati pasirodo, kai žmogus kuria kalbą: rašo laišką, esė, reiškia savo nuomonę, komentuoja ir panašiai.

Pranešėja taip pat atsakė į konferencijos dalyvių klausimus. Mokytojas Aleksandras Vilkas sufor-

mulavo bene aktualiausia: koks yra esminis skirtumas tarp šių dalykų: mokytis lietuvių kalbos kitakalbius Lietuvoje (jie paprastai yra motyvuoti) ir mokytis lietuvių kalbos lietuviukus Amerikoje? Juk atėjini į mokyklą tikėdamasis, kad būsi labai noriai priimtas mokinių, o netrukus sužinai, kad turi juos versiti. Tai kaip sudominti ir išlaikyti vaiką mokykloje? Ir vardan ko?

Atsakymas paprastas, tik nelengvas: įvairinti, efektyvinti pamokas; daugiau kūrybinių namų ir klasės darbų. O namų darbų apimtis esą „neturi būti tokia, kad vaikui būtų itin nemaloni”.

Tai ką dabar? Pasiraitoti rankoves ir kantriai dirbti.

Konferencijos dalyviai sėdėjo ir pamokas kūrė grupėmis.

Aleksandras Vilkas dirba dviejose lituanistinėse mokyklose ir jo klausimas buvo aktualus visiems. Maironio lituanistinės mokyklos archyvo nuotraukos

Bręsta projektas įamžinti signatarą Saliamoną Banaitį

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Praėjusių metų Valstybės dieną Kaune buvo atidengtas paminklas buvusiam miesto burmistrui, 1918 m. vasario 16-osios Akto signatarui Jonui Vileišiui. Skulptoriaus Kęstučio Balčiūno kūrinyje iškiilo išeivijos lietuvių ir Lietuvos verslininko Arūno Povilo Paliulio dėka (paminklo vertė – apie 82 tūkst. eurų). Šios idėjos autoriai buvo JAV lietuviai Laurynas Misevičius, Jolanta Kairytė ir Ernestas Lukoševičius. Ši mintis jiems kilo dalyvaujant tautinių šokių šventėje Baltimorėje 2016-ųjų vasarą. Projektą vykdė Vileišių fondas, besirūpinantis brolių Jono, Petro, Antano Vileišių atminimo išsaugojimu. Fondo vadovas G. Tursa tikisi, kad iki Valstybės atkūrimo dienos pavyks pastatyti ir trijų brolių, lietuvių žadintojų, skulptūrą Vilniuje.

Idėjų niekada nestokojantis Laurynas Misevičius iš Portlando šiuo metu svarsto naują idėją. Įsijautęs į Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo laikotarpį, jis puoselėja labiau išryškinti dar vieno lietuvių šviesuolio – 1918 m. Vasario 16-osios Akto signataro, spaustuvininko, leidėjo, visuomenės veikėjo Saliamono Banaičio atminimą. Į klausimą, kodėl S. Banaitis? – projekto sumanytojas Laurynas atsakė:

„Sugrįžęs į Kauną dažnai lankausi Petrašiūnų kapinėse, kur yra palaidoti mano seneliai – Valstybinio lėlių teatro Kaune įkūrėjai Valerija ir Stanislovas Ratkevičiai. Kelias prie juodviejų kapo veda pro Vasario 16-osios Akto signataro Saliamono Banaičio kapą. Paminklą jo bendraminčiui, Kauno burmistrui J. Vileišiui sėkmingai atidengėme jau praėjusių metų vasarą. Atėjo laikas pasirūpinti kitais Vasario 16-osios signatarais, atnešusiais Kaunui šlovės dar 1905 m., kuomet buvo įkurta spaustuvė ir S. Banaitis aktyviai prisidėjo prie lietuviškų knygų leidimo ir Nepriklausomybės siekimo. Juo labiau, kad turėsime paramos iš už Atlanto, nereikės remtis vien tik miesto finansavimu ar kukliomis aukomis iš visuomenės Lietuvoje. Keletas mano amžiaus kartos Amerikoje gyvenančių, patriotiškai Kauno ir Lietuvos atžvilgiu nusiteikusių lietuvių nori palikti kuo daugiau istorijos ženklų ateities kartoms. Juk šiemet švenčiame Nepriklausomybės atkūrimo 100-tį!“

Tuo tikslu L. Misevičius užmezgė ryšius su Saliamono Banaičio anūku Sigitu Banaičiu, kuris ilgą laiką taip pat gyveno Portlande. Projektas dar tik pradamas brandinti.

Turiningas Saliamono Banaičio gyvenimas

Saliamonas Banaitis 1866 m. liepos 15 d. gimė Vaitiekupių kaime, Sintautų valsčiuje, dabartiniame Šakių r., mirė 1933 m. gegužės 4 d. Kaune, turėdamas 66 metus, su žmona Marijona Pranaityte (1872–1931) užauginęs gražią šeimyną: duktė Salomėja Banaitytė-Nasvytienė (1892–1971), sūnūs: Justinas Saliamonas (1894–1948), Kazimieras Viktoras (1896–1963), Bronius (1898–1967) ir Vytautas (1900–1980).

Gimęs valstiečių šeimoje ir baigęs Sintautų pradžios mokyklą, dar kiek pamokytas daraktorių, įstojo į Marijampolės gimnaziją, prisidėjo prie laikraščių „Varpas“ ir „Ūkininkas“ redakcinių reikalų tvarkymo. Vėliau baigė buhalterijos ir komercijos kursus Peterburge ir 1902 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Kaune. Dažnai lankydavosi Ragainės ir Tilžės spaustuvėse, kaupė žinias apie jų įrengimą ir darbą. 1905 m. rudenį Kaune įsteigė savo spaustuvę. Tai buvo pirmoji spaustuvė mieste, kurioje panaikinus spaudos draudimą buvo spausdinami periodiniai leidiniai ir knygos lietuviškais rašmenimis. 1905–1914 m. atspausdino ir savo lėšomis išleido apie 1,3 mln. egzempliorių knygų ir per 1,7 mln. egzempliorių laikraščių. Daugiausia spausdino Šv. Kazimiero draugijos leidinius. 1918 m. spaustuvę pardavė Šv. Kazimiero draugijai.

1905 m. gruodžio 4-5 d. dalyvavo Didžiajame Vilniaus Seime. Kartu su kitais įkūrė Draugiją lietuvių kalbos teisėms Lietuvos bažnyčiose ginti, išvertė ir išleido „Japonų pasakas“, bendradarbiavo dienraštyje „Vilniaus žinios“. Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui spausdino slaptus atsisaukimus, nukreiptus prieš vokiečių okupaciją, talkino steigiant Lietuvių draugijos nukentėjusiems dėl karo šelpti skyrių Kaune, buvo vienas iš jo vadovų. Iš okupacinės vokiečių valdžios išsyrūpino leidimą pirmajai

Trečios ir ketvirtos kartos Banaičiai prosenelio Saliamono tėviškėje Vaitiekupiuose, prie paminklinio akmens.

lietuviškai Kauno „Saulės“ gimnazijai kurti, įsteigė 12 pradžios mokyklų, kurias pats inspektavo, rūpinosi patalpomis ir mokytojais. Buvo vienas iš buhalterijos kursų, išlaikomų jo šeimos lėšomis, steigėjų, pats dėstė kursų lankytojams. Keliomis kalbomis leido laikraštį „Kauno žinios“. 1917 m. Vilniaus konferencija S. Banaitį išrinko Lietuvos Tarybos nariu. 1918 m. vasario 16 d. jis kartu su kitais Tarybos nariais pasirašė nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo aktą. Buvo vienas iš Lietuvos prekybos ir pramonės banko steigėjų, jo valdybos narys. 1919 m. – Šakių apskrities viršininkas. 1919 m. gimtinėje suorganizavo 120 vyrų savanorių būrį, kurį atvedė į Kauną ir įjungė į Lietuvos kariuomenę. 1919 m. įkūrė Lietuvos žemdirbių sąjungą, leido sąjungos spaudą. Jis daug nusipelnė ir pačiam Kaunui – 1920 m. grįžęs į Kauną prisidėjo kuriant Lietuvos garlaivių bendrovę, jo pastangomis atidaryta Kauno užmiesčio autobusų stotis. Paskutiniaisiais gyvenimo metais dirbo Kauno užmiesčio autobusų stoties viršininku.

Saliamonas Banaitis Lietuvoje nėra užmirštas – jam Kaune, Rotušės a., prie namo, kur veikė jo spaustuvė, atidengta atminimo lenta. 1991 m. Šakiuose jo vardu pavadinta gatvė. Yra išleista jam skirtų knygų. Naujojo projekto, įamžinant Nepriklausomybės signataro atminimą, iniciatorius L. Misevičius „Draugo“ redakcijai padėjo susisiekti su JAV gyvenančiu Saliamono Banaičio anūku Sigitu Banaičiu, iš kurio sužinojome vėlesnių kartų Banaičių likimą. Nors p. Sigitas priminė, kad yra peržengęs 80-mečio slenkstį ir atsiprašė, kad lietuviškai rašyti nėra didelis mokovas, nes Lietuvą apleido būdamas vaikas ir lietuviškoje mokykloje mokėsi tik „4,5 tremties metus“, bet gavome išsamių ir vaizdžiai perteiktų žinių.

Sigitas Banaitis pasakoja šeimos istoriją

Bandysiu atsakyti į klausimą, kaip susiklostė Saliamono Banaičio šeimos likimas. Nepriklausomybės metais keturi sūnūs ir išteikėjusi dukra Salomėja klestėjo savuose darbuose ir savose šeimose. Visas pasikeitė atėjus sovietams. Mano šeima, tėvas Justinas ir motina Marija Mickevičiūtė-Banaitienė, sesuo Ramutė ir aš, jauniausias, pakliuvome į tremiamųjų sarašus. Tėvas buvo areštuotas, mes likę trise kas naktį laukdavome atvykstant NKVD-istų, tačiau vokiečiai atėjo anksčiau, ir sovietai nespėjo mūsų pagauti ir išsiųsti į Sibirą. 1944 m. mums buvo aišku, kad reikia trauktis į Vakarus. Keletą mėnesių keliavome po Žemaitijos kaimus, kol vokiečiai leido mums peržengti sieną į Rytprūsius.

Aš nežinau, kokių būdu į Vakarus pasitraukė dėdė Kazimieras Viktoras, dėdė Bronius ir teta Salomėja. Dėdė Vytautas, praradęs transporto galimybę, užkliuvo kažkur prie Kauno ir liko ten. Sovietų okupacijos metu jo draugai gelbėjo jį patalpinę į džiovininkų sanatoriją. Taip jis išvengė Sibiro. Vėliau buvo „reabilituotas“ ir išsiųstas į kursus pagerinti savo anglų kalbos. Po to paskirtas dėstyti Žemės ūkio akademijoje. Mirė žmonos Jadvygos globojamas 1980 m. Kaune.

Vyriausioji Saliamono Banaičio dukra Salomėja Banaitytė-Nasvytienė į Vakarus pasitraukė su vyru Motiejum ir trimis dukromis: Danute, Giedra ir Salomėja, kurios pasižymėjo meno srityse. Vyriausioji Danutė emigravo į Melbourną, Australiją. Ten tebegyvena jos vienturtis sūnus, menininkas Sigitas Gabrie. Jie su žmona užaugino vieną dukterį. Danutė Lietuvai atgavus nepriklausomybę į Kauną atvežė

Giedra Nasvytytė-Gudauskienė ir Salomėja Nasvytytė-Valiukienė su vyrais.

V. Liutkienės asmeninio archyvo nuotr.

Sigitas Banaitis su žmona Daiva knygos apie senelį Saliamoną pristatyme.

naują šokių mokslą – išraiškos šoki. Įsteigė studiją, kurios mokiniai šią tradiciją tęsia „Auros“ šokių grupėje.

Giedra Nasvytytė-Gudauskienė iš Čikagos su šeima išvyko į Los Angeles, kur tęsė muzikės darbą. Ji yra sukūrusi 80 kūrinių pianinui ir balsui. Jos kompozicijų yra Vilniuje, Klaipėdoje ir Čikagoje. Giedra apleido mūsų pasaulį 2006 m. Jos vaikai Tomas Saulius Gudauskas ir Daina Marija Gudauskaitė-De Torok gyvena Californijoje. Saulius su žmona užaugino 3 sūnus.

Gintarė Irena Banaitytė-Ivaškienė su dukra Ritone Lietuvoje.

Salomėja Nasvytytė-Valiukienė dainavo Lietuvos operoje. Pasitraukė į Vokietiją, pergyveno baisųjį Drezdeno bombardavimą. Salomėja pasirinko savo dėdės Broniaus Banaičio iš degančio miesto portfelį išneštą brolio kompozitoriaus Kazimiero Viktoro Banaičio rankraščių išleidimu. Valiukai apsigyveno Čikagoje, vėliau persikėlė į Connecticuto valstiją. Salomėja daug metų Yale universitete dirbo muzikos bibliotekininke. Išgyveno 97.5 m., mirė 2017 m. spalio 23 d. Matulaičio slaugos namuose Putnam, CT.

Mes kiti, pasitraukę į Vakarus, patekome į pabėgėlių stovyklą, kur visi sunkiai vertėmės ir gyvenome iš tarptautinės duoklės per organizaciją UNRRA (United Nations Relief and Rehabilitation Agency). Po keleto metų mums buvo leista emigruoti į širdingas kitas valstybes. Mano šeimai siūlė keltis į Norvegiją, Venesuelą ir Ameriką. Mano tėvas Justinas po labai trumpos ligos mirė Miunchene 1948 m. Jo šeima su 85 m. akla močiute (Mickevičiene) emigravo į JAV. Apsigyveno Clevelande. Vėliau mes trys – motina Marija, Ramutė ir aš persikėlėme į Čikagą ir ten gyvenome daug metų. Sesuo Ramutė su šeima ir mūsų motina Marija persikėlė į Californiją ir ten abi baigė savo kelionę šioje žemėje. Ramutė ir jos vyras užaugino sūnų ir dukterį. Mes su žmona Daiva Audėnaite-Banaitiene iš Čikagos persikėlėme į Ženevą Šveicarijoje, po to – į Dallas, TX, ir į Portland, OR. Dabar, senatvėje, gyvename Washingtono valstijoje, Lynden miestelyje. Miestelis, kur daugiausiai gyvena olandų kilmės ame-

rikiečių, yra netoli Kanados sienos, netoli jūros, netoli snieguotų kalnų, esame apsupti puikios gamtos.

Bronius Banaitis su šeima irgi pasitraukė į Vakarus. Iš pabėgėlių stovyklos jo šeima atsikėlė į New Yorką. Bronius, gavęs džiovą, gydėsi Vokietijoje ir tik po aštuonerių metų atvyko pas šeimą. Jis mirė New Yorke 1967 m. Jo žmona Irena Oginskaitė-Banaitienė užaugino du vaikus – Gintarę ir Donatą. Irena Banaitienė į kitą pasaulį iškeliavo 1996 m. New Yorke. Dukra Gintarė ištėkėjo už Antano Ivaškos ir jie susilaukė keturių vaikų. Ji dabar gyvena Monroe, CT. Donatas Banaitis, grįžęs iš Vietnamo karo pažeistos sveikatos, liko gyventi New Yorko mieste.

Kazimieras Viktoras Banaitis – kompozitorius, muzikas – 1937 m. perėmė Lietuvos konservatorijos direktoriaus pareigas ir liko tame darbe iki karo. Jis taip pat pasitraukė į Vakarus ir vėliau atvyko į New Yorką. Vadovavo bažnytiniam chorui ir lietuvių vyrų oktetui, davė muzikos pamokas ir toliau kūrė muzikinius veikalus. Jo opera „Jūratė ir Kastytis“ 1972 m. buvo pastatyta Čikagos lietuvių pastangomis. Jo darbai aprašyti prof. Onos Narbutienės knygoje „Kazimieras Viktoras Banaitis“. Knyga buvo išleista Vilniuje 1996 m. Kompozitorius mirė New Yorke 1963 m.

Šiuo metu esame likę tik trys Saliamono Banaičio anūkai – Gintarė Irena Ivaškienė, Sigitas Banaitis ir Donatas Banaitis. Visi jo anūkai šalia savo profesijų taip pat dalyvavome lietuvių išeivijos kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje. Mes su žmona Daiva palaikome šiltus ryšius su visa šeima. Išeivijoje gyvena trys Saliamono Banaičio anūkai, devyni proanūkiai ir keturi proproanūkiai.

Saliamono Banaičio palikimas

Sigito Banaičio teigimu, senelio Saliamono dokumentai, liudijantys apie jo aktyvų gyvenimą, yra perkelti į Vilniaus universitetą. Jis toliau rašo, kad „Senelio gimtinė Vaitiekupių kaime pirmą SSRS-Vokietijos karo dieną buvo sudeginta padegamųjų artilerijos sviedinių. Liko tik pamatai ir šulinys. Po to sovietų valdžia užpylė abu sodybos prūdus ir sudegino visus vaismedžius bei viską, kas žalia. Dabar ten yra likęs tik didelis akmuo/paminklas su užrašu, kad čia gimė Vasario 16-osios signataras Saliamonas Banaitis. Saliamono Banaičio ir jo žmonos Marijonos palaikai, tarybiniais metais naikinant Kauno senąsias kapines, jo sūnaus Vytauto ir marčios Jadvygos pastangomis buvo perkelti į Petrašiūnų kapines ir priglauti Jadvygos šeimos kapavietėje. Ten sūnus Vytautas slapta pastatė kuklų knygos pavidalo paminklą. Lietuvos valstybė šį kapą pažymėjo tradiciniu signataro ženklu. Mūsų projektą pastatyti garbingesnę paminklą Petrašiūnų administracija neseniai atmetė. Atmetimo priežastį kol kas nežinome”.

TEATRŲ IR KONCERTŲ SALĖSE

Laiminga pabaiga! Centre – Lawrence Brownlee ir Albina Shagimuratova. Todd Rosenberg nuotraukos

I Puritani – madinga nemadinga opera

RAIMUNDAS M. LAPAS

Nenuostabu, kad muzikinių epopėjų meistras Richard Wagner buvo didelis Vincenzo Bellini gerbėjas – dėl, kaip jis sakė, „nesibaigiančių melodijų“, to nenutrūkstanto muzikinio tekėjimo, kuris būdingas *bel canto* operoms. Bellini kūriniai kupini gražaus dainavimo. Šis italų kompozitorius tikrai mokėjo atskleisti nuostabų balsą, o *I Puritani* – paskutinė apgailėtina per anksti iš gyvenimo išėjusio muziko opera – bene geriausias to pavyzdys.

Opera buvo kuriama *Théâtre Italien* Paryžiuje, į kurią iš Italijos tuomet buvo persikraustęs Bellini, o teatro meno vadovu buvo tuomet jau nustojęs rašyti operas įžymus jo tėvynainis Gioachino Rossini. Premjera įvyko 1835 m. sausio 24 d. ir turėjo didžiulį pasisekimą. Po poros mėnesių *I Puritani*, kurios veiksmas vyksta XVII a. vidurio Anglijoje, apimtoje pilietinio karo tarp rojalistų ir puritonų, buvo statoma ir Londone, kur tarp operos gerbėjų buvo jaunutė princesė Viktorija, būsimoji Anglijos karalienė. O jau tų metų rudenį kompozitorius mirė (nuo dizenterijos infekcijos), nesulaukęs nė 34-ojo savo gimtadienio.

Nors *bel canto* operos visada turi daug gerbėjų, naujo *I Puritani* pastatymo Čikagos muzikos mylėtojai turėjo laukti net ketvirtį amžiaus. Istorijos dėlei reiktų paminėti, kad pirmą kartą Lyric Opera šio kūrinio ėmėsi 1955 metais, ir tuomet Elviros Walton partiją čia atliko nuostabioji Maria Callas. Gal čia ir slypi priežastis, kodėl *I Puritani* nedažnai atliekama operų scenose? Reikia neeilinio soprano, kuris sugebėtų išdainuoti tas nuostabias be pertrūkio vilnijančias kompozitoriaus melodijas, pagražintas

virtuoziniais pasažais, ir, žinoma, sopranui prilygstančio tenoro.

Tokiu duetu šiemet Lyric Opera pamalonino savo klausytojus – tai rusė Albina Shagimuratova (Elvira Walton), kurią iš praėjusio sezono prisimename kaip charizmatiškąją Lucia di Lammermoor, ir amerikietis Lawrence Brownlee (lordas Arturo Talbot), prieš porą metų nustebinęs savo puikiu pasirodymu Rossini „La Cenerentola“. Nuostabiai skamba ne tik jų dainuojami Bellini „muzikiniai raštai“ – jaudina ir jų personažų tarpusavio ryšys, žiūrovas iš tikrųjų pergyvena dėl į politinę kryžminę ugnį patekusių išsimylėjėlių likimo. Laimė, netipiškai Bellini ir apskritai *bel canto* operoms – *I Puritani* turi laimingą pabaigą.

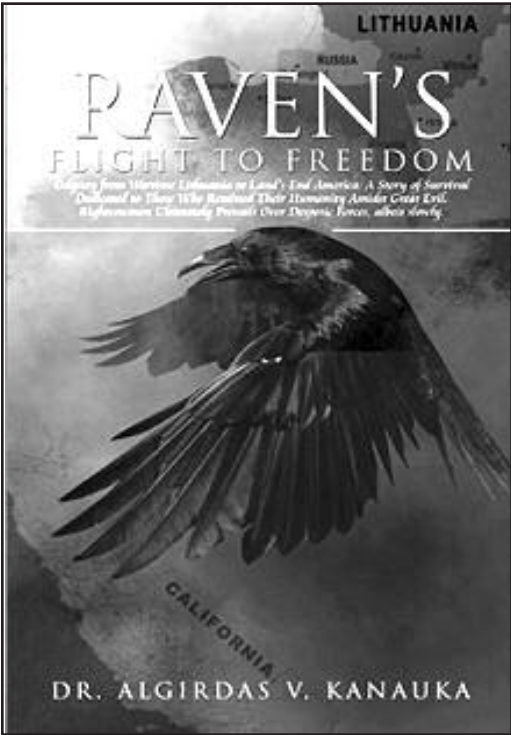
Pagrindiniams solistams puikiai talkina kiti atlikėjai – rumunų bosas Adrian Sâmpetean (Giorgio Walton), Ryan Opera Center absolventas Anthony Clark Evans (Riccardo) bei dabartiniai šio centro nariai Lauren Decker (karalienė Enrichetta), Alec Carlson (seras Bruno Robertson) ir Alan Higgs (lordas Gualtiero Walton).

Šiam pastatymui tinka apibūdinimas „senamadiška opera“. Čia nėra ekstravagantiškų režisūrinių sumanymų, žaidimų epochomis ir pan. – tik nuostabus dainavimas su puikaus orkestro (maestro Enrique Mazzola – vienas geriausių šiuo metu *bel canto* operų dirigentų) ir choro (vad. Michael Black) paspirtimi. Tačiau klausydamasis jos supranti – tai „senamadiškumas“, kuris niekada neišeina iš mados.

I Puritani Lyric scenoje dar bus atliekama vasario 13, 16 ir 24 d. 7:30 val. v. bei vasario 28 d. 2 val. p. p. Dėl bilietų skambinkite tel. 312-827-5600, daugiau informacijos – teatro elektroninėje svetainėje www.lyricopera.org.

Rusų soprano Albinos Shagimuratovos Elvira – šios operos pamatas ir stiprybė.

Knygos viršelis

JAV oro pajėgų mjr. Algirdas V. Kanauka, 1975 m.
Asmeninio archyvo nuotraukos

Prezidentas Valdas Adamkus ir dr. Algirdas V. Kanauka JAV Jūrų pėstininkų gimtadienio pokylyje, Vilnius, 2009 m.

Algirdo V. Kanaukos knyga „Raven’s Flight to Freedom”

REGINA GASPARONIS

Lietuvių visuomenės narys Algirdas V. Kanauka baigė rašyti savo memuarinę knygą „Raven’s Flight to Freedom”, kurią išspausdino „Publisher X-Libris” spaustuvė. Šią knygą galima įsigyti „Amazon” tinkle arba „Noble and Barnes” ir „X-Libris” knygynuose.

Algirdas V. Kanauka yra gerai žinomas Los Angeles lietuvių visuomenėje. Pasižymėjęs kaip Amerikos karo aviacijos narys, jis geriausius metus atidavė tarnaudamas Amerikos oro pajėgų daliniuose lėktuvų navigatoriumi, elektroninės kovos karininku, kariaudamas prieš bendrą pasaulio komunistinę ekspansiją Vietnamo kare. Majoras A. V. Kanauka buvo vienas iš daugelio Amerikos lietuvių, kaip ir pulk. Algimantas Garsys, pulk. Romas Kilikauskas, pulk. Jonas Kronkaitis, pulk. Donatas Skučas, pulk. Kazys Tallat-Kelpša, karininkai Vytautas Čekanauskas bei Jonas V. Černius ir šimtai lietuvių kilmės karių, kovoję Korėjos, Vietnamo ir Arabų pussiasalio karuose. Jis aktyviai dalyvavo daugybėje Los Angeles lietuvių demonstracijų ir judėjimų prieš sovietų okupaciją Baltijos šalyse.

Algirdas Vincas Kanauka 1931-aisiais gimė Kaune, chirurgo dr. Vinco Kanaukos šeimoje. Jis prisimena to meto Kauno gyvenimą, Lietuvos žmonių gedėjimą dėl Vilniaus krašto atplėšimo, gerai prisimena 1939 m. Klaipėdos krašto netektį. Jo prisiminimuose – ir bolševikinė okupacija, kuri

nežmoniškais būdais naikino Lietuvos žmones bei viską, ką lietuviai spėjo sukurti per 22 laisvo gyvenimo metų. Dar – kaip daugelis kaimynų ir pažįstamų dingdavo naktimis. Jo tėvų šeima iškentė tą metą, kol atėjo nauja okupacija – nacių. Baigiantis karui, tėvai nutarė trauktis iš Lietuvos, galvodami, kad tai tik laikinai. Autorius rašo, kad lietuvių pabėgėlių lageriuose Kempteno mieste buvo labai gerai tvarkomasi, jaunimui mokyklose buvo visos galimybės mokytis. Kai šeima po penkerių metų gavo leidimą kurtis JAV, jis jau buvo apsisprendęs būti karo specialistu. Tad stojo mokytis South Caroline The Citadel college, kurią baigęs tarnavo JAV karo aviacijoje, strateginių bombonešių daliniuose ir karinės technologijos mokslinių tyrimų centruose. A. V. Kanaukai teko skraidyti ir budėti įvairiuose pasaulio rajonuose su tokiais karo lėktuvais kaip B-52 ir B-58, kurie buvo pakrauti atominių bombų, bei žvalgybinio lėktuvu RC-135. Autorius šioje knygoje plačiai aprašo ir gana drąsiai išsako savo nuomonę apie karą Vietname. Jis rašo: „Dažnai sakoma, kad amerikiečiai pralaimėjo šį karą. Tačiau faktiškai nebuvo pralaimėtas nei vienas mūšis. Buvo nutarta pasitraukti, nes taip nutarė Amerikos žmonės. Vis dėlto buvo pasiektas tikslas: komunizmo plitimas buvo sustabdytas”.

Prisiminimų pateikta apie darbą „Howard Hughes” projektavimo institute, kur buvo kuriamos ne tik naujos serijos lėktuvų, bet ir erdvės užkariavimo raketos. A. Kanauka yra apdovanotas keliais Amerikos ir Lietuvos

karo medaliais. Doktoratą jis apsigynė USC universitete iš sistemų vadybos ir viešojo administravimo teorijos. Jis išaugino gausią šeimą: sūnų ir dvi dukras. Sūnus ir anūkas taip pat yra Amerikos oro pajėgų lakūnai. Jo sūnui teko kovoti Vietnamo kare.

Sovietų Sąjungai ėmus byrėti, daugelis amerikiečių lietuvių skubėjo į Lietuvą padėti jos žūtibūtinėje kovoje. A. Kanauka įsijungė ten, kur savo žiniomis ir patirtimi galėjo padėti, pamokyti – į karo mokslus – į Lietuvos karininkų ir karių ruošimo naujais metodais projektus. Lietuvos kariuomenėje jis tarnavo 20 metų. Dirbdamas Lietuvos karo akademijoje Vilniuje, buvo karo teorijos, strategijos ir istorijos lektoriumi. Autorius pabrėžia,

kad pirmosios Tėvynės niekada neužmiršo, puikiai išlaikė brangiausią turtą – lietuvišką kalbą ir atėjus momentui laisvai galėjo ją pritaikyti, išsilaisvinusios Lietuvos kariuomenę padėdamas kurti naujais Vakarų metodus.

Kaip jau minėta, knygą, parašytą anglų kalba, galima atsisiųsti iš „Amazon.com” arba pirkti „Barnes and Noble” ir „X-Libris” knygynuose.

Algirdo V. Kanaukos atsiminimų knygos pasirodymas yra ne tik Los Angeles, bet ir visos Amerikos lietuvių visuomenės kultūrinis įvykis. Tai didelė dovana lietuviškai visuomenei, skleidžiant žinią apie lietuvių kilmės žmones ir pačią Lietuvą Amerikoje.

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

www.draugas.org

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rita
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užeiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Lietuvos vardas žengia per pasaulį

Lietuvos muzikos ambasadore tituluojama pianistė Mūza Rubackytė.

Dirigentė Mirga Gražinytė-Tyla koncertuos svarbiausiose Europos salėse.

Atkelta iš 1 psl.

Programoje numatyti ir dvišaliai kultūros renginiai – valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtos kultūros programos rengiamos Belgijoje, Izraelyje, Jungtinėje Karalystėje, Kinijoje, Lenkijoje, Prancūzijoje, Rusijoje, Švedijoje, Ukrainoje ir Vokietijoje.

Baltijos simbolistų paroda Paryžiuje

Vienas svarbiausių programos akcentų – Paryžiaus d’Orsay muziejuje vykianti paroda „Laukinės sielos. Baltijos šalių simbolizmas“, kuri veiks nuo balandžio 10 d. iki liepos 15 d. Šiame muziejuje bus surengta Baltijos šalių simbolizmui skirta mokslinė konferencija. Kaip teigė Nacionalinės dailės galerijos vadovė Lolita Jablonskienė, parodą inicijavo Latvijos nacionalinis muziejus, o nuo 2016 m. prasidėjo derybės, atvedusius prie prestižinės partnerystės su d’Orsay muziejumi. „Išskyrus Mikalojų Konstantiną Čiurlionį, kiti menininkai d’Orsay muziejuje bus pristatomi pirmą kartą“, – sakė vadovė.

Parodai atrinkta daugiau nei 150 darbų, iš jų apie 50 – lietuvių kūrėjų, tarp kurių – Boleslovas Buika, Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, Antanas Jaroševičius, Petras Kalpokas, Antanas Vivulskis, Antanas Žmuidzinavičius, Ferdinandas Ruščicas ir kt. Parodos kuratorius – žymus simbolizmo tyrinėtojas Rodolphe Rapetti, o parodą globos Prancūzijos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos prezidentai, kurie planuoja dalyvauti ir parodos atidaryme.

L. Jablonskienė taip pat atkreipė dėmesį į parodą „Optimizmo architektūra: Kauno fenomenas“, skirtą Kauno modernizmui. Ji bus pristatoma Paryžiuje, Romoje, Taline, Vroclave, Briuselyje ir kt.

Literatūra ir kinas

Svarbus renginys – Londono knygų mugė, kurioje Lietuva, Latvija bei Estija pristatys savo šalių literatūrą ir leidybą. Anot Lietuvos kultūros instituto vadovės Aušrinės Žilinskienės, siekis patekti į gana uždara Jungtinės Karalystės leidybos rinką tapo nemenku iššūkiu: „Dar prieš porą metų turėjome lygiai 0 Jungtinėje Karalystėje išleistų knygų, o šiemet per mugę pristatysime net 15 naujų leidinių“.

Pristatant Baltijos šalių kiną Paryžiuje, jau dabar vyksta Lietuvos šiuolaikinio kino programa. Baltijos šalių kinas bus pristatytas pasaulyje drauge su latviais ir estais, taip pat švenčiančiais savo valstybių šimtmečius, geriausių filmų programa bus pristatyta vienuolikoje šalių.

Kultūros festivaliai

Lietuvos kultūros instituto vadovė Aušrinė Žilinskienė pasakojo, kad Romoje gegužės 4-15 d. vyks Lietuvos ir Italijos prezidentų globojamas Lietuvos kultūros festivalis „FLUX. Festival Litua-no delle arti“. Lietuvos meno festivalį globoja LR Prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Italijos Prezidentas Sergio Mattarella. Šis ambicingas projektas parengtas bendradarbiaujant su prestižinėmis Ro-

Viename prestižiškiausių pasaulio Paryžiaus d’Orsay muziejuje vyks lietuviško meno ir Kauno architektūros parodos.

mos institucijomis, tokiomis kaip orkestras „Accademia Nazionale di Santa Cecilia“, Romos teatras „Teatro India“, šiuolaikinio meno ir architektūros muziejus „MAXXI“. Festivalyje bus pristatyta 18 renginių: nuo šiuolaikinio šokio, klasikinės ir džiaz muzikos koncertų, teatro spektaklių iki parodų bei videomeno kūrinių. Taip pat bus rodomi Europoje labai gerai žinomo teatro režisieriaus Oskaro Koršunovo teatro darbai. Dalis performansų bus kuriama Romos aikštėse, kitose viešosiose erdvėse.

Labai svarbus šimtmečio kultūrinės programos akcentas – Lietuvos kultūros festivalis Romoje, kuris vyks gegužės 4–15 d. „Auditorium – Parco della Musica“. Jame dalyvaus 80 Lietuvos menininkų. „Važiuojame į Romą aukštai iškelta galva, esame tikri, kad Lietuvos menas gali būti ir yra įdomus, jo vieta yra visose prestižinėse pasaulio scenose“, – teigė A. Žilinskienė.

Labai svarbu paminėti viename pagrindinių Europos meno centrų – BOZAR Briuselyje – organizuojamą Rytų ir Vidurio Europos valstybių 100-mečiui skirtą renginių seriją – intelektualų, istorikų diskusiją, avangardinio šokio projektą, simpoziumą, skirtą naujų valstybių ir miestų kūrimui.

Muzika

Lietuvos nacionalinė filharmonija kartu su Latvijos ir Estijos koncertinėmis įstaigomis rengia va-

dinamąsias šimtmečio gastroles. Jos jau prasidėjo Modesto Pitrenio diriguojamu Nacionalinio simfoninio orkestro koncertu Rygoje atliekančiu latvių kompozitorių kūrinius. Sausį vyko ir Lietuvos kamerinio orkestro bei Estijos nacionalinio vyrų choro gastrolės, jų metu šalia kitų Baltijos šalių kompozitorių muzikos skambėjo ir 2017-ųjų Nacionalinės premijos laureatės Justės Janulytės kūriniai.

Tačiau ryškiausia šimtmečio programos dalis – filharmonijos orkestro ir jau mega žvaigždės titulo nusipelnusios dirigentės Mirgos Gražinytės-Tylos koncertai. „Bene dvejus metus teko derėtis dėl patekimo į kai kurias programas, tikrai buvo nelengva. Tačiau Mirgai Gražinytei darant vis didesnę karjerą, pelnant vis didesnę pripažinimą, jos vardas padėjo išeiti į di-

džiausias sales ir festivalius“, – sakė R. Prūsevičienė. Pagrindiniai Mirgos Gražinytės-Tylos diriguojami koncertai vyks Varšuvoje ir Berlyne.

„Muzikos ambasadore“ Prancūzijoje tapusi pianistė Mūza Rubackytė padėjo surengti tris koncertus Paryžiuje. Šimtmečio programa rengiama su Lietuvos kameriniu orkestru ir dirigentu Robertu Šerveniku, jam prancūzų kompozitorius Pierre Thilloy adaptavo kūrinį, įkvėptą lietuvių mito „Eglė žalčių karalienė“. Pati M. Rubackytė su prancūzų kvartetu koncertuos Prancūzijos kariuomenės muziejuje, jos rečitalis vyks d’Orsay muziejuje, uždarant Baltijos šalių dailininkų simbolistų parodą.

Berlyno muzikos festivalyje vyks akordeonisto Martyno Levickio rečitalis, Gruzijoje ir Armėnijoje koncertuos multiinstrumentalistas Sauliaus Petreikio grupė su Tbilisio kameriniu orkestru „Camerata Georgia“. Labai solidžios muzikinės programos vyks Belgijoje, Izraelyje, Jungtinėje Karalystėje, Kinijoje, Lenkijoje, Prancūzijoje, Rusijoje, Švedijoje, Ukrainoje ir Vokietijoje.

Be abejo, tai tik fragmentiški pranešimai iš pasaulio lietuvių bendruomenių. Kol kas nėra žinių iš Australijos, Pietų Amerikos, Azijos, kai kurių Europos šalių tautiečių. (Parengta pagal Lietuvos užsienio reikalų ministerijos informaciją)

Parengė **Vitalius Zaikauskas**

Romos koncertų salėje Accademia Nazionale di Santa Cecilia skambės lietuvių atlikėjų muzika.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

A. Adamkienė šventė 91-ąjį gimtadienį

Vilnius (LRT Radijas) – Vasario 10 dieną Alma Adamkienė atšventė savo gimtadienį.

Alma Adamkienė yra gimusi Šiaurliuose, 1944-ais metais su šeima pasitraukė į Vokietiją, ten mokėsi ir studijavo. Vėliau persikėlė į Jungtines Valstijas ir vadovavo Adamkų įsigytai „Tabor Famos“ vasarviete, kuri tapo svarbiu lietuviybės centru.

Prezidentė D. Grybauskaitė aplankė olimpiečius

Pyeongchangas (ELTA) – Pyeongchango žiemos olimpinės žaidynės viešinti Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė prisiminė, kad jaunystėje yra pati ne kartą stovėjusi ant slidžių. „Tada lyg ir neblogai sekėsi“, – šyptelėjo šalies vadovė, aplankiusi mūsų šalies sportininkus olimpiniam kaimelyje.

Į kaimelį D. Grybauskaitė tradiciškai atvyko ne tuščiomis – įteikė Lietuvos delegacijai saldinių, medaus ir juodos lietuviškos duonos.

Asmeninę dovaną iš Prezidentės gavo Lietuvos olimpinis misijos viena vadovių Vida Vencienė, prieš 30 metų Kalgaryje tapusi olimpine čempione.

„Tikime, kad esate žmogus, kuris įkvėps ir dabartinius sportininkus. Nesvarbu, ar bus medalis, svarbiausia, kad būtų noras jo siekti. Svarbiausia, kad Lietuva visada būtų širdyje, o mūsų vėliava visur būtų pastebima“,

Popiežiui įteikė Lietuvos šimtmečio vėliavą

Vilnius (Alkas.lt) – Vyriausybės kancleris Algirdas Stončaitis Vatikane vykusiame kasmetiniame Šv. Mortos grupės (Santa Marta Group) susitikime Popiežiui nuo ministro pirmininko S. Skvernelio įteikė Lietuvos trispalvę – simbolišką dovaną, įprasminančią valstybės šimtmečio jubiliejų.

Šiame susitikime buvo pristatyti Lietuvos strateginiai sprendimai kovojant su šiuolaikinės vergovės apraiškomis, pabrėžiant, jog ši klausimą kuruoja Vyriausybė ir kuriamas koordinavimo centras. Lietuvos pranešimas sulaukė ypatingo dėmesio ir palaikymo iš skirtingų šalių.

Šv. Mortos grupė yra Popiežiaus Pranciškaus globojama pasaulinė iniciatyva, telkianti valdžios institucijų, teisėsaugos ir bažnyčios pastangas kovai su prekyba žmonėmis, plėtojant prevencijos strategijas, pastoracinę nusikaltimo aukų priežiūrą ir jų reintegraciją į visuomenę.

Lietuvoje šiuo metu taip pat diskutuojama, kaip stiprinti Kovos su prekyba žmonėmis koordinavimo komisijos vaidmenį, Vyriausybės kancleris

Iš automobilių sudėliojo skaičių 100

Vilnius (Diena.lt) – Vasario 11 dieną Vilniuje, šalia Lietuvos parodų ir kongresų centro „Litexpo“, susirinkę automobilių entuziastai sveikino Lietuvą: iš beveik 150 automobilių aikštelėje suformuotas skaičius 100, skirtas pažymėti artėjantį Lietuvos šimtmetį.

Lietuvos šimtmečiui skirtose akcijoje dalyvavo įvairių modelių „Volvo“ markės automobiliai, kelios istorinės, ketvirtą dešimtį skaičiuojančios mašinos, vairuotojai iš įvairių Lietuvos miestų.

Sekdami organizatorių nurodymais, mašinomis formavo vieneta, du nulių, raides „LTU“, o iš žmonių – šir-

grįžusi į Lietuvą, A. Adamkienė įkūrė savo vardo labdaros ir paramos fondą, kurio paskirtis – padėti vaikams.

Prieš ketverius metus už paramą Alytaus rajono švietimo įstaigoms A. Adamkienei suteiktas šio krašto garbės pilietės titulas.

Valdas ir Alma Adamkai santuokoje gyvena 66-erius metus.

– sakė šalies vadovė.

V. Vencienė, savo ruožtu, žadėjo: „Mūsų komanda šiemet labai šauni. Aišku, norime medalių, rezultatų, bet svarbiausia – dalyvauti ir nugalėti save“.

Olimpinės misijos vadovas Einius Petkus padovanojo D. Grybauskaitei oficialių olimpinių žaidynių suvenyrų.

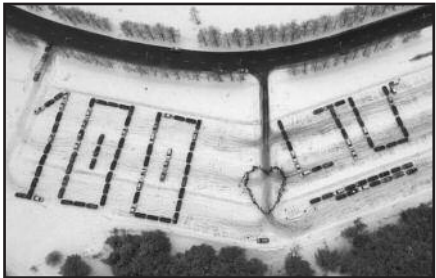
„Šios olimpinės žaidynės mums ypatingos. Po savaitės švęsime vasario 16-ąją, todėl mūsų vėliavos buvimas čia reiškia ir didelę, pasaulinę šventę, nes mūsų sportininkai gali dalyvauti žaidynėse, kurios reiškia taiką ir draugystę tarp viso pasaulio žmonių“, – sveikindama į olimpinio kaimelio aikštę susirinkusius olimpiečius sakė D. Grybauskaitė.

D. Grybauskaitė olimpiniam kaimelyje dar spėjo pasižvalgyti Lietuvos delegacijos būste, apžiūrėjo sportininkų kambarius.

turėtų tapti koordinatoriumi horizontaliems veiksams kovai su prekyba žmonėmis. Ketinama steigti ir koordinavimo centrą kovai su prekyba žmonėmis bei pasirašyti bendradarbiavimo susitarimą su visomis suinteresuotomis šalimis (ministerijomis, teisėsaugos institucijomis ir nevyriausybėmis organizacijomis).

Prekyba žmonėmis išlieka pelninga sunkaus ir organizuoto nusikalstamumo forma. Šiuo metu, anot Tarptautinės darbo organizacijos, išnaudojama daugiau kaip 20 mln. žmonių, prekeivių žmonėmis nusikalstamu būdu įgytas pelnas pagal dydį vertinamas kaip antras po narkotikų verslo.

Vasario 8-9 d. vykusioje tarptautinėje konferencijoje dalyvavo 30 šalių delegatai iš Europos, Azijos, JAV. Lietuvos delegacijoje – Vyriausybės kancleris, Vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamento bei bažnyčios atstovai. Susirinkime taip pat dalyvavo Pasaulinio Fondo kovai su šiuolaikine vergyste (Global Fund to End Modern Slavery), Tarptautinės migracijos organizacijos, Europolo atstovai.

Automobilininkai surengė smagų reginį, skirtą Lietuvos šimtmečiui. Rengėjo nuotr.

dį. Akcija buvo fiksuojama iš paukščio skrydžio, automobilių entuziastai šaliai dovanavo įsimintinus vaizdus.

D. Trump blokavo memorandumą dėl Rusijos

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Donald Trump atsisakė išslaptinti Demokratų partijos parengtą dokumentą apie tyrimą dėl Rusijos kišimosi į 2016 m. prezidento rinkimus.

Baltųjų rūmų patarėjas Don McGahn raštu informavo Atstovų Rūmų žvalgybos komiteto pirmininką, kad Demokratų memorandume minima išslaptinta ir jautri informacija, kurios paskelbimas gali sukelti negiamų pasekmių nacionalinio saugumo ir teisėsaugos interesams.

Vakarai nenugalėtų „Iskander M“

Maskva (BNS) – Vakarų šalys neturi priemonių prieš operatyvinius-taktinius raketų kompleksus „Iskander-M“, sako Rusijos valstybinės mašinų konstravimo įmonės vyriausiasis konstruktorius Valerijus Kašinas.

„Tai ištis efektyvus ginklas. Tai itin tikslus ginklas, užtikrinantis patikimą chirurgo tikslumu. Realiai, kiek mums žinoma, Vakarai kol kas neturi tokių atsakomųjų priemonių,“ – pareiškė V. Kašinas.

Pasak konstruktoriaus, „Iskander-M“ gali pralaužti priešiško priešraketinės gynybos sistemą.

Mašinų konstravimo biuro skyriaus, atsakingo už „Iskander-M“ kūrimą, viršininko pavaduotojas Valerijus Drobinoga sakė, kad šis kompleksas, be kita ko, yra aprūpintas viršgarsinėmis raketomis.

„Ši raketa šešis kartus viršija garso greitį. Raketai – tai labai daug. Valdoma visoje trajektorijoje,“ – pažymėjo jis.

Esant reikalui, anot jo, raketomis „Iskander-M“ gali būti suduotas masinis raketinis smūgis priešiško priešraketinės gynybos sistemos elementams.

Rusijos Valstybės Dūmos gynybos komiteto vadovas Vladimiras Šamanovas pareiškė, kad kompleksų „Iskander“ dislokavimas Karaliaučiaus srityje – atsakas į karinių objektų dislokavimą kaimyninėse šalyse.

Paklaustas, ar šios šalims reikia bijoti „Iskander“ dislokavimo, jis atsakė:

Olimpinės žaidynės – kibernetinės atakos taikyns

Pyeongchangas (ELTA) – Pyeongchango (Pietų Korėja) žiemos olimpiinių žaidynių pareigūnai patvirtino, kad atidarymo ceremonijos metu prieš žaidynes buvo įvykdyta kibernetinė ataka. Tačiau jie nesutiko patvirtinti gandų, kad už ataką atsakinga Rusija.

Prieš atidarymo ceremoniją nustojo veikti oficiali „Pyeongchang 2018“ interneto svetainė: lankytojai negalėjo pasiekti jame esančios informacijos ar atsispausdinti bilietų į renginius. Svetainės darbas buvo visiškai atnaujintas tik po dvylikos valandų.

Be to, stadione kurį laiką neveikė bevielio interneto ryšys, o pagrindiniame spaudos centre – televizija ir in-

Rusijoje iš dešros sudėlioti olimpiniai žiedai

Kaliningradas (ELTA) – Kaliningradas vasario 9 d., šventė ilgos dešros šventę. Jau šeštasis gastronominis festivalis vyko tradiciškai Pasaulio vandenyno muziejaus teritorijoje. Svečių laukė karnavalo dalyvių eitynės, konkursai ir, žinoma, dešros ir jų gaminiai – šįkart jos buvo pagamintos pagal populiarius vokiečių ir airių receptus.

Šventės organizatoriai neužmiršo ir žiemos olimpiinių žaidynių Pyeong-

Federalinio tyrimų biuro (FTB) vadovas Christopher Wray ir generalinio prokuroro pavaduotojas Rod Rosenstein teigė, kad memorandumo paskelbimas keltų pavojų žvalgybos metodams ir šaltinių apsaugai bei atliekamiems tyrimams.

Demokratai siekė atsakyti į anksčiau Respublikonų partijos paruoštą ir D. Trump išslaptintą dokumentą, kuriame teigta, kad tyrime dėl Rusijos kišimosi į 2016 JAV prezidento rinkimus buvo juntamas nusistatymas prieš D. Trump.

„Iskander“ raketos nekludomos pasiektų taikinius 500 km. spinduliu. Daily Mail nuotr.

„Joms reikia visko bijoti, nes užsienio infrastruktūros dislokavimas automatiškai patenka į taikinių, kuriuos reikia sunaikinti pirmiausia, sąrašą.“

Apie mažo nuotolio raketų „Iskander“ dislokavimą Karaliaučiaus krašte pirmadienį pranešė Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė ir krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis.

Pasak Vakarų ekspertų, branduolinį užtaisą galinčios nešti „Iskander“ raketos yra skirtos tiksliai naikinti taikinius, esančius už 50-500 kilometrų. Taigi, Kaliningrado srityje laikomi kompleksai potencialiai galėtų smogti taikiniams kaimyninėse valstybėse, NATO narėse – Baltijos šalyse ir Lenkijoje, taip pat pietų Švedijoje.

ternetas.

Vis garsiau pasigirsta įtarimų, kad ši kibernetinė ataka įvykdyta iš Rusijos. Tai esą galėjo būti atsakas į draudimą šalies olimpiniam komitetui ir beveik 200 šalies atletų dalyvauti žaidynėse dėl valstybinio masto dopingo schemos 2014-ųjų Sočio olimpinės žaidynės.

Jei informacija, kad šią kibernetinę ataką surengė Rusija, pasitvirtins, tai gali pakeisti TOK nuomonę dėl klausimo, ar iki uždarymo ceremonijos panaikinti Rusijos suspendavimą ir leisti jos atletams žygiuoti po savo šalies vėliava. Žaidynių atidarymo ceremonijoje jie žygiavo po neutralia olimpine vėliava.

change. Palaikydami Rusijos rinktinę, jie iš dešrų baltame stende išdėliojo neįprastą olimpiinių žiedų konstrukciją ir šūkį „Rusija, pirmyn!“. Prie stendo iš šonų buvo pritvirtintos Rusijos ir olimpinė vėliavos.

Kaip žinoma, Rusijos sportininkai dėl dopingo skandalo ir nacionalinio olimpinio komiteto diskvalifikacijos žaidynėse Pietų Korėjoje varžosi po olimpine vėliava.

PADĖKA

Anapus saulės mes susitiksim

Mūsų brangi Mama, Močiutė, Promočiutė

A † A
REGINA SABALIŪNIENĖ

mirė 2017 m. lapkričio 29 d.

Dėkojame kun. Algirdui Paliokui už šv. Mišias, palydėjimą į kapines ir maldas jose. Nuoširdi padėka Pal. Jurgio Matulaičio misijos chorui už jautrias giesmes, skaitinių skaitytojams ir karsto nešėjams už paskutinį patarnavimą.

Ačiū aukojusiems šv. Mišioms, Rako stovyklai, už gėles, už pareikštas užuojautas žodžiu ir raštu.

Dėkojame Mamytės kaimynėms ir PLC bingo draugėms, kurios lankė ir padėjo Mamai per paskutinius metus, kai jai buvo sunku. Dėkojame už Jūsų moralinę bei materialinę paramą.

Ačiū visiems taip gausiai dalyvavusiems išlydint Velionę į Amžinuosius Namus.

Dėkojame Petkus Lemont laidojimo namams už rūpestingą patarnavimą ir restorano „Kunigaikščių užėja“ darbuotojams už gedulingus pietus bei malonų aptarnavimą.

Irena ir Gina

Jau vykę Lietuvos
Nepriklausomybės
šimtmečio renginiai

Jungtinė Karalystė. Sausio 31 d. Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasados Jungtinės Karalystės parlamente surengė Baltijos šalių ir JK parlamentarų debatus ir politologų diskusiją. Parlamente taip pat vyko politologų apskrito stalo diskusija „Kitas šimtmetis: Jungtinės Karalystės ir Baltijos šalių bendradarbiavimas euroatlantinėje erdvėje“, organizuota drauge su Europos lyderystės forumu.

Pietų Afrikos respublikoje vasario 1 d. Lietuvos ambasada Pietų Afrikoje buvo surengusi žymios lietuvių pianistės Mūzos Rubackytės rečitalį. Tai – pirmasis pianistės koncertinio turo Pietų Afrikoje, skirto Valstybės atkūrimo šimtmečiui, koncertas.

Indija. Vasario 1 d. Delyje vyko atkurtos Lietuvos šimtmečio renginys, į kurį susirinko Indijos vyriausybės, verslo, kultūros ir žiniasklaidos atstovai, užsienio šalių diplomatai, Indijoje gyvenantys ir dirbantys lietuviai. Lankytojai išvydo tarptautinį pripažinimą pelniusios Jurgos Barilaitės performansą „Būtinoji gintis“, šventėje taip pat dalyvavo šiuolaikinės elektroninės muzikos atlikėjas Modestas Švoba, svečiams pristatyta vaizdo instaliacija „100 metų švenčiame kartu!“, vaizduojanti Lietuvos ir Indijos šimtamečių portretus. Instaliacija surengta bendradarbiaujant su fotografe Monika Požerskyte ir projektu „100 metų kartu“. Atkurtos Lietuvos šimtmetį ambasada planuoja paminėti ir kituose Indijos miestuose bei kaimyninėse šalyse.

Vasario 4 d. vyko Modesto Švobos pasirodymas Nepalo sostinėje Katmandu.

Belgija. Vasario 3 d. Briuselyje buvo organizuotas skaitytojų susitikimas su rašytoja Kristina Sabaliauskaite, o Seimo narys Arūnas Gelūnas Belgijos sostinėje tapo gidu Europos

V.Z. info

istorijos namų-muziejaus lankytojams, pateikė savo įžvalgas ir vertinimą apie ekspozicijoje pristatomus svarbiausius Europos istorijos etapus iš lietuviškos perspektyvos. Kitą dieną Lietuvos ambasada Belgijoje drauge su devynių kitų Šiaurės, Rytų ir Vidurio Europos valstybių, 2018 m. mininčių valstybės atkūrimo ar įkūrimo šimtmečio jubiliejus, atstovybėmis Briuselyje surengė diskusiją „Svajončios tautos. 20 balsų iš Centrinės ir Rytų Europos. Apmąstymai apie laikotarpį po 1918-ųjų“. Tai tik pirmieji Lietuvos ambasados Belgijoje, Lietuvos nuolatinės atstovybės ES ir Lietuvos kultūros instituto organizuoti Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo renginiai.

Rusija. Vasario pirmosiomis dienomis Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo renginiai Sankt Peterburge prasidėjo susitikimu su žiniasklaida ir visuomene Žurnalistų namuose, kur Lietuvos generalinis konsulas Sankt Peterburge surengė konferenciją „Lietuviškas Peterburgas. Veidai ir likimai“. Konferencijos dalyviai buvo supažindinti su Rusijos lietuvių veikla siekiant Lietuvos valstybės atkūrimo, su Lietuvos signatarais – Sankt Peterburgo universiteto auklėtiniais. Lietuvių bendruomenės Sankt Peterburge nariai pasidalijo pasakojimais tema „Aš, Lietuva ir Peterburgas“. Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio proga Žurnalistų namuose atidaryta Lietuvos dailės akademijos dėstytojų ir studentų paroda „Dainuojanti tekstilė“. Muzikos muziejuje iškilmingai atidaryta Lietuvos generalinio konsulato paroda „Mstislavo Dobužinskio Lietuva“. Šis renginys sutraukė didelį būrį žiniasklaidos, diplomatinio korpuso atstovų, Lietuvos bičiulių ir meno mylėtojų. Parodoje eksponuojama daugiau kaip šimtas M. Dobužinskio darbų iš Lietuvos dailės muziejaus, Lietuvos teatro, kino ir muzikos muziejaus bei Nacionalinio M. K. Čiurlonio dailės muziejaus, privačių kolekcijų. Paroda vyks iki gegužės vidurio

A † A
SOPHIE STANEVICH

Gimė 1921 m. birželio 13 d. Chicago, IL.

Mirė 2018 m. vasario 9 d. Palos Park, IL.

Gyveno Palos Park, anksčiau Marquette Park, Chicago, IL.

Nuliūdę liko: pusseserės MaryBeth Slakis ir Karen Krews.

A. a. Sophie buvo sesuo a. a. Sr. M. Stella Stanevich, S.S.C., a. a. Eve Stanevich ir a. a. Joseph Stanevich, Jr.

Priklausė Lietuvos vyčių kuopai 82, Gary, IN ir Sisters of St. Casimir Auxiliary.

Velionė bus pašarvota vasario 15 d., ketvirtadienį, 9 val. ryto Holy Family Villa, 12220 S. Will Cook Rd., Palos Park, IL 60464, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A
BRONIUS ČERNIUS

Mirė 2018 m. vasario 9 d. Lockport, IL.

Gimė 1925 m. birželio 15 d. Lietuvoje.

Gyveno Lockport, IL, anksčiau Čikagoje, Marquette Park rajone.

Nuliūdę liko: duktė Danutė Ripskienė su vyru Stasiu; duktė Danguolė Sclazo su vyru Steven; duktė Dalia Černiauskaitė; duktė Laima Ink su vyru Steven; anūkai Vitas, Tomas, Stevie, Krista, Andreas ir Stefan; svainė Aksenija Kurienė su vyru Broniumi ir šeima bei kiti giminės.

A. a. Bronius buvo vyras a. a. Bronės Savickaitės.

B. Černius priklausė Anglijos lietuvių klubui Čikagoje.

Velionis bus pašarvotas vasario 16 d., penktadienį, 9 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 127th St., Lemont, IL 60439, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Ką sveikam
daryti žiemą?

Atkelta iš 3 psl.

O ką galima veikti, jeigu neturime jokių mandrų sniego motociklų, prabangios slidinėjimo aparatūros ar mandrų sniego batų? Visada turime kojas, kurios eina ten, kur protas veda. Taipgi yra eilinis, bet visada labai sveikas pasivaikščiojimas savo gyvenamajame rajone.

Žiemą gamta savaip pasipuošia ir jos globoje esantys miesteliai ir kurortai stengiasi kaip nors namuose esančius žmones patraukti, duoti jiems progos pasidžiaugti žiemos malonumais bei vaizdais.

Dar noriu paminėti, kad daug miestelių ir kurortų siūlo žiemos pramogas. Paminėsiu tik porą Michigan valstijoje. Garland kurorte, prie Lewiston, siūloma ne tik paslidinėti, bet ir gerai pavalgyti. Čia viskas prasideda pusryčiais. Tada grupė pradeda daugiau kaip šešių mylių maršrutą. Prieš pabaigą sustojama priešpiečiams, pietums (galima užšalusiam ežere pasigauti žuvies ir ją išsikepti) ir baigiama vakariene. Čia niekas niekur neskuba. Sako, kad gerai pavalgius ir

viską paskandinus aluje sunku sparčiai ant slidžių stumtis. Daugiau informacijos: www.garlandusa.com.

Kita įdomybė yra metinis „Plymouth Ice Festival“, kur lankytojų laukia sniego skulptūros, pasivažinėjimas rogėmis, čiuožimas, meškeriojimas ežerėlyje, linksma muzika ir alkį bei troškulį malšinantys užkandžiai su priedais. Bavariškai atrodočiame Frankenmuth miestelyje vyksta sniego ir ledo skulptūrų renginys, kur konkuruoja iš viso pasaulio atvykę skulptoriai. Išalkusius (už pinigą) vaišina pasaulyje didžiausias vištienos patiekalų restoranas „Zender“. Norintiems patirti praeities nostalgiją verta pagalvoti apie kasmet 240 mylių šunų traukiamų rogučių lenktynes Marquette mieste, kur dalyvauja keliasdešimt komandų. Kiekvienoje komandoje yra kapitonas ir dvylika šunų. Pagaliau Sault St. Marie mieste, Amerikos pusėje, vyksta metinės 500 mylių sniego motociklų lenktynės, kur drąsuoliai mylios ilgio kilpą suka 500 kartų. Brrrr...

Žiema jau čia. Sniego, ledo ir šalčių apstu. Tereikia rasti noro, laiko, šiek tiek pinigėlių ir su šeima ar gerais draugais pasiryžti pasidžiaugti žiema. Žiema oficialiai baigiasi kovo 19 dieną.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Vasario 14 d. – Pelenų trečiadienis – Gavėnios pradžia.** Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje 11 val. r. bus atnašaujamos šv. Mišios. Šv. Mišių metu bus teikiamas palaiminimas, kaktą patepant pelenais. Po Mišių visi kviečiami į parapijos salę pasivaikinti tradicine žuvenės sriuba.

■ **Švęskime kartu Lietuvos Nepriklausomybės 100-metį!** Vasario 16-ąją, penktadienį, kviečiame visus dalyvauti šventinėse Mišiose, kurios bus aukojamos Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje 11 val. r. Organizacijų atstovai raginami atvykti su vėliavomis, dalyviai su tautiniais drabužiais ar pasipuošę lietuviškomis detalėmis. Po Mišių visi

kviečiami vykti į „Kunigaikščių užėigą“ pietums. Restorano savininkas Andrius Bučas šventės proga pietums suteiks nuolaidą

■ **2018 m. balandžio 28 d., šeštadienį,** Pasaulio lietuvių centre (14911 127 St., Lemont, IL 60439) vyks 55-asis metinis Lietuvių Fondo narių suvažiavimas. Suvažiavimo metu vyks rinkimai į LF tarybą ir į Kontrolės komitetą. Trejų metų kadencijai renkami 5 (penki) LF tarybos nariai, vienerių metų laikotarpiui – 3 (trys) Kontrolės komiteto nariai. Kandidatus į LF tarybą ir Kontrolės komitetą galite siūlyti iki š. m. vasario 15 d. Daugiau informacijos – www.lietuviufondas.org

Lietuvos Dukterų draugija renka rūbus, patalynę, avalynę. Galime atvažiuoti paimiti. Taip pat labai prašome narių bei artimųjų pranešti, jei kam reikalinga pagalba. Skambinti Deimantei Komskienei tel. 708-655-5259.

Lietuvos Nepriklausomybės šimtmečiui skirtas renginių kalendorius – JAV LB interneto svetainėje! Jį rasite adresu: <http://lithuanian-american.org/lt/lietuvas-100-mecio-renginiai/>

PLAUK LAIVELI... PLAUK...

35-TAS JUBILIEJINIS MONTESSORI „ŽIBURĖLIO“ GIMTADIENIS

VAIKAS LAIVELYJE - TAI AŠ
PRADEDU SAVO GYVENIMO
KELIONĘ...
TAD, STOVĖKITE ŠALIA
MANĖS IR STEBĖKITE,
PADĖKITE MAN TAIP,
KAD GALĖCIAU PATS
VAIRUOTI SAVO LAIVELI...
BŪKITE KAIP ŠVYTURIAI!
BŪKITE KAIP DIDELI LAIVAI!
TADA AŠ TIKRAI LAIMINGAI
PATS - SURASIU SAVO
UOSTĄ...

**Kovo 10, 2018
6:00 V.V**

**PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE
14911 127TH STREET
LEWIS, IL. 60439
(DIDŽIOJI SALĖ, PRIE „ŽIBURĖLIO“)**

**KAINA:
\$60**

PROGRAMOJE:

**VAKARIENĖ / UŽKANDŽIAI
KOKTEILIAI
AUKCIONAS / LOTERIJA
ŠOKIAI IR LINKSMYBĖS**

**KVIEČIAME
VISU
KARTU
ŽIBURIUKUS**

**APRANGOS KODAS:
JŪREIVIŠKA**

**REZERVACIJOS:
IEVAI (609) 271-7987
„ŽIBURĖLIUI“ (630) 257-8891**

Rengėjai praneša, kad į **vasario 18 dieną** vykiantį renginį „Lietuviais esame mes gimę“, visi bilietai jau **išparduoti**. Tuos, kurie nebegavo bilietų, tačiau norėtų pamatyti šį koncertą, kviečiame atvykti į jo generalinę repeticiją, kuri vyks **vasario 17 dieną, 1:30 val. p. p.** Bilietai bus parduodami prie įėjimo. Bilieto kaina – **20 dol.** Jaunimui iki 17 metų – **5 dol.**

Užgavėnės šventė dideli ir maži

Šeštadienį Pasaulio Lietuvių centre Lemonte Fondo salėje Tautinių šokių kolektyvo „Suktinis“ šokėjai pakvietė didelius ir mažus švęsti Užgavėnių. Susirinko būrys kaukėtų svečių, kurie, kaukėmis pasidabinę, šoko, trepsėjo ir vijo žiemą iš kiemo. Buvo ir Morė, kaip gi be jos. Nors žiema dar tebegrasina savo ginklais – sniegu ir aštriais varvekliais, sinoptikai žada – netrukus atšils, žiema jau pradės mažais žingsneliais bėgti iš kiemo.

Nuotraukos iš LR generalinio konsulato Čikagoje „Facebook“ svetainės

KVIETIMAS Čikagos ir apylinkių lietuviams LIETUVOS ŠIMTMEČIO JUBILIEJUS

iškilmingai bus paminėtas

vasario 20 d., antradienį, 11 val. r.
Cicero Community Hall, 2250 S. 49th Ave., Cicero, IL.

Minėjime dalyvaus LR generalinis konsulas
Mantvydas Bekešius.

Programoje – Lietuvos vėliavos pakėlimas,
istorinė paskaita apie Lietuvą,
meninė programa, vaišės ir dainos.

Kviečia JAV LB Cicero apylinkė ir
Cicero miesto prezidentas Larry Dominick

Nemokama mašinų statymo aikštelė.

Pasidalinkite nuomone
facebook
www.facebook.com/draugolaikrastis